

GORENJSKI GLAS

CENA 4.500 DIN — Leto XLII — št. 52

Kranj, torek, 11. julija 1989

stran 3 VEČJA MOČ PAST ZA DIREKTORJE

stran 4 V VSAKO HIŠO TELEFON

Temeljna banka Gorenjske

ljubljska banka

GORENJSKA BANKA
FORMULA PRIHRANKA

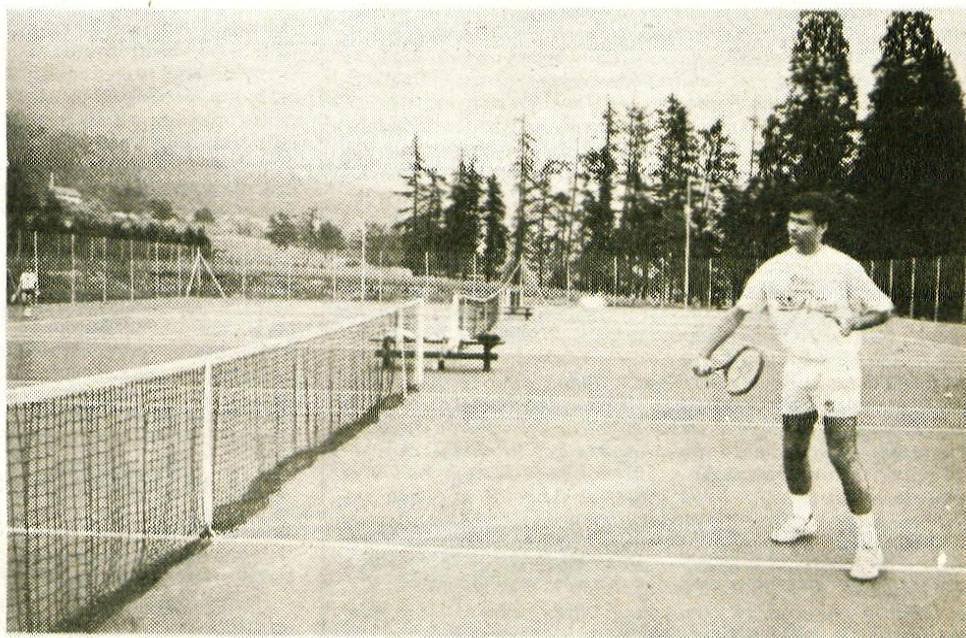
Od dedov do vnukov

Ker se pri nas nekateri še vedno radi pobaha-jo, kako uspešne so bile posamezne povojne stanovanjske reforme in kako učinkovit je bil "socialistični samoupravni sistem" pri reševanju stanovanjskih problemov, jih velja spomniti na "kruto resničnost", da so bili mnogi uspehi v preteklosti le navidezni in da je bil del blaginje dosežen (s tujim posojilom) na račun sedanjih in prihodnjih rodov. Če so vse prejšnje reforme temeljile na vseobsežnem prerazdeljevanju premoženja in dohodka na stanovanjskem področju (in poudarjale socialno plat), je zdaj nastopil dan X (kot pravi dr. Marko Simoneti z Ekonomske fakultete v Ljubljani), ko je treba sistem prerazdeljevanja, kakršnega so vzpostavile generacije dedov in očetov, nosilci revolucije in socialistične graditve, ukiniti in se sprijazniti s tem, da bodo generacije vnukov morale reševati stanovanjske probleme z lastnim denarjem (ob podpori ustrezne socialne politike).

Bistvo sedme oz. osme povojne stanovanjske reforme, ki jo zdaj pripravljajo v Sloveniji, torej niso strokovna, ampak izrazito politična vprašanja, vprašanja odločnosti družbe, da menja star način (prerazdeljevanja), za katerega ni več možnosti, in da vzpostavi novega. Nova reforma, ki

kaže šele prve obrise, izhaja iz tega, da bi tudi stanovanjsko gospodarstvo (tako kot vse ostalo gospodarstvo) podredili tržnim zakonitostim in hkrati ohranili še nekatere oblike (socialne) pomoči. Uveljavitev normalnih stanarin je sicer dobro izhodišče za delovanje tržnih odnosov, vendar bodo stanovanjci hoteli vedeti, ali so v takšno stanarino zajeti tudi "izdatki" za malomarno vzdrževanje, za neučinkovito organiziranost, za preveliko režijo... Tudi na stanovanjskem področju se je pokazalo, da je bil Stane Kavčič eden od "petelinov, ki so peli prezgodaj". Njegove zamisli, da bi bilo vzdrževanje (družbenih) stanovanj precej boljše, če bi imaginarnega lastnika (družbo) zamenjal kdo drug, in da bi bilo dobro, če bi del družbenih stanovanj odprodali in tako dobili tudi denar za gradnjo novih, so spet postale aktualne in jih najdemo tudi v tezah za skupščinsko razpravo o prenovi stanovanjskega gospodarstva. Zgodovina se ponavlja, bi lahko rekli ob reformi, ki za razliko od prejšnjih tudi ne poudarja toliko gradnje novih stanovanj, ampak boljše gospodarjenje z že zgrajenimi ter obnavljanje in posodabljanje starih stanovanj.

C. Zaplotnik

Nova teniška igrišča ob Boru

Preddvor, 7. julija - V kranjskih Živilih so se odzvali na vse večje zanimanje za rekreativno igranje tenisa in so ob hotelu Bor v Preddvoru letos spomladi zgradili tri nova teniška igrišča, ki so kot prva v Jugoslaviji prekrita s posebno akrilno plastiko plexipave. Kot je na petkovi otvoritvi dejal izvajalec del, zasebnik Avgust Kussel iz Celja, je na Švedskem in v ZDA kar 65 odstotkov "turističnih" igrišč prekritih s tovrstno plastiko, njihova prednost pa je v tem, da omogočajo daljšo sezono igranja (po dežju se hitreje posušijo), enostavnejše in cenejše vzdrževanje ter varnejšo igro. Ko so v Preddvoru polagali štirisojno

vrhno plast, je dela nadzoroval tudi pooblaščen kontrolor ameriškega podjetja, sicer pa je izvajalec del dal za igrišča tudi petletno garancijo. Naložba, za katero je zagotovila denar Živilina temeljna organizacija Gostinstvo, je vredna milijardo dinarjev.

Za uro igranja na pred dvorskih teniških igriščih je treba odšteti 50 tisoč dinarjev, organizirani pa sta tudi izposoja opreme in teniška šola, ki jo vodi Alenka Tratnik.

V hotelu Bor so pred kratkim preuredili tudi disko, razmišljajo pa tudi o drugih novostih.

C. Z.

Sklep gorenjskih občin

Odpoved sodelovanja

Kranj, 6. julija - Svet gorenjskih občin je za novega predsednika izvolil predsednika radovljiške občinske skupščine Marka Bezjaka, za podpredsednika pa predsednika jeseniške občinske skupščine Jakoba Medjo.

Na četrtkovi seji sveta gorenjskih občin so sklenili, da pet gorenjskih občin ne bo več sodelovalo v skupnosti slovenskih občin in zato odpovedujejo udeležbo v dogovoru o financiranju dejavnosti skupnosti slovenskih občin. Predhodno so o tem sklepala predsedstva občinskih skupščin in predlagala tak korak. Gorenjci menijo, da skupnost slovenskih občin, takšna, kot je sedaj, ne prinaša članicam pomembnejših koristi, razen tega pa ponuja skupščinski sistem in drugi družbeni mehanizmi dovolj možnosti za sodelovanje med slovenskimi občinami. Dokončne sklepe o tem morajo sprejeti še vse občinske skupščine, članstvo v skupnosti slovenskih občin pa naj bi prenehalo v začetku prihodnjega leta.

J. K.

Bled se pripravlja na svetovno prvenstvo

Obnovljena festivalna dvorana

Bled, 10. julija - Na Bledu bodo v četrtek zvečer odprli obnovljeno in povečano festivalno dvorano, ki je največja letošnja skupna naložba blejskega turističnega gospodarstva in organizacijskega komiteja svetovnega veslaškega prvenstva. Vrednost naložbe je 20 milijard dinarjev. Dvorana, ki je ohranila prejšnjo podobo, bo še naprej namenjena za organiziranje seminarjev, kongresov in drugih večjih prireditvev, sicer pa bo v času svetovnega prvenstva v njej sprejemno središče in kongres mednarodne veslaške zveze. Osrednjo dvorano so posodobili in jo nekoliko zmanjšali (s 700 na 512 sedežev), zato pa so pridobili tri nove, eno s 150 sedeži in dve s tridesetimi.

Uradno slovesnost ob odprtju obnovljene dvorane bodo

popestrili z zabavno prireditvijo, ki se bo začela ob pol devatih zvečer. Sodelovali bodo Alpski kvintet s pevko Ivanko Kraševac in Otom Pestnerjem, ansambel Mihe Dovžana, Vin-

ko Šimek in blejski oktet LIP. Že uro pred prireditvijo bo pred dvorano igrala gorjanska godba na pihala.

C. Z.

Mednacionalni odnosi v Jugoslaviji

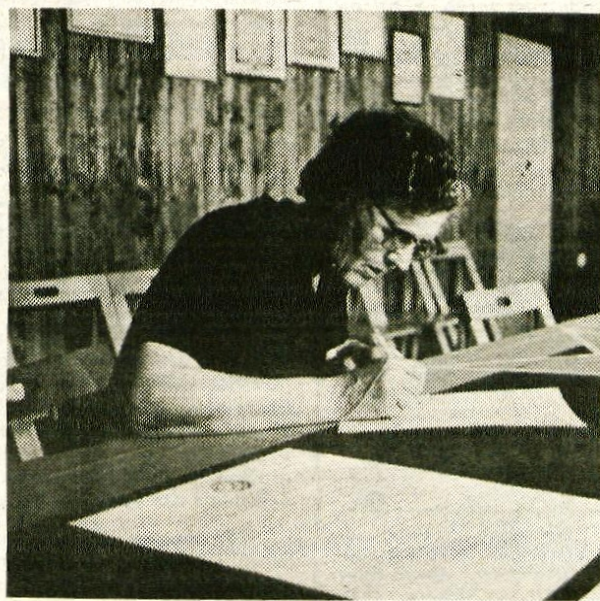
Na začetku abecede

Ljubljana, 7. julija - Enajsti kongres Zveze komunistov Slovenije bo pozno jeseni v Ljubljani. Drugačen bo od dosedanjih: skromnejši in varčnejši bo, brez nepotrebnih okrasov in pompa. Na njem bo sodelovalo 406 delegatov, začel pa se bo s sejami občinskih konferenc ali občinskih komitejev v razširjeni sestavi, nato pa nadaljeval v Ljubljani in dal napotila delegatom za 14. kongres ZKJ.

O slovenskem in zveznem kongresu bo še veliko govora, vendar je bila petkova seja centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije že uglasena na to struno. Obravnavala je enega od najhujših jugoslovanskih problemov, ki je za mnoge, predvsem v tujini, pa tudi doma, nerešljiv: mednacionalne odnose. Stvarnost na glavo postavlja prepričanje, da je socializem, tudi jugoslovanski, uspešno, trajno in dokončno (nobena dokončna rešitev pa pri teh stvareh ni dobra in še manj humana ter civilizacijska) nacional-

no in mednacionalno vprašanje, ampak smo pri njem šele na začetku abecede. Ni mogoče več ubraniti teze, da razredno požre in nadvlada nacionalno, da zato lahko reševanje nacionalnega vprašanja počaka, ko bomo rešili najprej to in ono, ko bomo spoznali še takšne ali drugačne aspekte nacionalnega in mednacionalnega. V Jugoslaviji je treba prav to postaviti na prvo mesto, se spogledati s svetom, tistim, ki te probleme rešuje uspešneje od nas. Začetek tovrstne abecede pa je pri pravni državi, etiki, humanosti, medsebojnem spoštovanju, priznanju pravic do različnosti in človekovi svobodi, da o sodobni ekonomiji sploh ne govorimo. To so tiste prve črke abecede, ki zaokrožujejo pojem, katerega imamo vsi polna usta: demokracijo. Če je bila ta debata v partijskem organu, potem se je treba te abecede učiti predvsem v njej in jo tu uveljaviti. V družbi, ki naj bi se iztrgala iz partijskega diktata, bo te stvari potem lažje reševati.

J. Košnjek

Podpisovanje Temeljne listine Slovenije 89 - Na Gorenjskem ta teden podpisujejo Temeljno listino Slovenije 89. Na sliki je podpisovanje listine v krajevni skupnosti Vodovodni stolp. Iz krajevne skupnosti Gorenja Sava so nam sporočili, da bo podpisovanje listine organizirano v sredo in četrtek med 17. in 19. uro v prostorih krajevne skupnosti, Savska Loka 6 a. Listina, kot pravi eden njenih avtorjev Peter Bekeš, oblikuje naš skupni pogled na urejanje odnosov v Jugoslaviji tako sedaj kot v prihodnje, s tem pa prispeva k odстранjanju nesoglasij v Jugoslaviji. Vsebinske listine že sedaj vse, ki so jo že in jo bodo podpisali, zavezuje že pri sprejemanju sedanje ustave, prav tako pa pri nastajanju nove. Listina afirmira tiste temelje demokratičnega skupnega življenja v Jugoslaviji, ki jo gre razumeti kot skupnost prostovoljno združenih narodov in narodnosti, ki vsakemu od njih omogoča, da v njenem okviru uveljavlja svojo perspektivo. J. K., slika G. Šinik

GORENJSKI GLAS
GRAFIČNE STORITVE

MIHA NAGLIČ
ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR

Skupni evropski dom

Jakobinec in boljševik na kraju "izvirnega greha"

Kraj izvirnega greha je seveda Place de la Bastille, pariški trg, na katerem je nekoč stala zloglasna utrdba, v kateri je stari in osvobodilni režim "izoliral" poprej "diferencirane" predstavnike ljudstva. Nič čudnega torej, da se je ljudski bes osredotočil ravno na to zgradbo — simbol, ki je padla 14. julija 1789 in zaznamovala dejanski začetek francoske revolucije. In nič čudnega ni, da se je Mihail Gorbačov, zapoznani romar revolucije, že na prvi dan svojega obiska v Franciji podal ravno na ta kraj. Na kraju, kjer je nekoč stal velikanski zapor in nafo dve stoletji prostrani, a prazni trg s spominskim stebrom v sredi, je dal njegov gostitelj, François Mitterand zgraditi opero, kulturni hram najboljše vrste. To je storil kot predsednik vseh Francozov, pred tem pa dolga leta prvak francoske leve, tiste, ki se je še nedavno razglasila za dediča najradikalnejšega krila francoske revolucije — jakobincev. "Jakobinec" je torej gostil "boljševika", prvaka neke druge revolucionarne partije, ki je v neki drugi revoluciji — oktobrski vzela v roke usodo svetovnega proletariata in se v svojih dejanjih nemalokrat sklicevala ravno na jakobinski zgled. Jakobinci so bili teroristi francoske revolucije, boljševiki teroristi revolucij našega stoletja. A časi se spreminjajo. Mitterand nima nikakršnih terorističnih ambicij, raje gradi opere in steklene piramide. Tudi Gorbi ne hodi po Evropi, da bi podiral; iz Pariza se je napotil še v Strasbourg, kjer je pred Svetom Evrope razgrnil svoj načrt "skupnega evropskega doma". To je svojevrstna zgradba, katere temelje tvorijo globalni dogovori o varnostnih problemih, posebno o razorožitvi, na njih pa stoji poslopje iz številnih nadstropij večstranskega sodelovanja: gospodarskega, kulturnega, v zaščiti okolja, človekovih pravic, enotnem pravem prostoru... Tako Mihail. Zanimivo poslopje, ni kaj, a vanj je treba prinesiti še vse pohoštvo, je baje pripomnil François v svojem značilnem tonu.

Kakorkoli že. Jakobinec in boljševik sta se odrekla svoji prevratniški in razdiralni tradiciji in postala graditelja. Le da je ena velika razlika: prvi gradi na dokaj trdnih tleh ekonomskega blagostanja in pluralistične demokracije, drugi zaenkrat še v oblakih. Bastilja je padla in na njenem mestu stoji opera. Bastion stalinizma, tega boljševizma najslabše vrste, pa še stoji, čeprav načet. Gorbačov se verjetno zaveda, da bi bili temelji za skupni evropski dom veliko solidnejši, če bi svoj že načeti bastion najprej do kraja podrli. Pa to tudi res hoče in more?

Tu gre za vprašanje časa. Od francoske revolucije je minilo 200 let, od oktobra 70. Francoska družba je potrebovala sto let, da se je umirila od pretresa, ki ga je v njej povzročila revolucija. V stoletju po njej so si sledili vedno novi pretresi, menjavala so se cesarstva, kraljevstva in republike. Dvesto let pozneje lahko Francija, že peta republika po revoluciji, s ponosom zatrdi, da so temeljni smotri velikega prevrata v francoski družbi uresničeni: suverenost ljudstva, delitev oblasti na zakonodajno, izvršilno in pravosodno, politični pluralizem, ki temelji na spoštovanju pravic človeka in državljanov. V Sovjetski zvezi so dolgo menili, da je bila francoska revolucija zgolj "meščanska" in tako so bili tudi njeni smotri. Kaj pa danes? "Prav zdaj pokopavamo tiste rešitve, tiste koncepte, o katerih so nekoč trdili, da so boljši od "zlagane deklaracije" o človekovih pravicah in da bi šele ti lahko omogočili družbi, da bi se spravila s sabo... Tam gre zdaj za natanko tiste pravice, ki so bile razglašene leta 1789 in na katere so takrat prisegli. Ne, človekove pravice niso "meščanske." Tako F. Furet, ta čas vodilni raziskovalec fenomena francoske revolucije.

Spoštovanje človekovih pravic je torej univerzalna zadeva. In šele ko bo to takda uresničena, bo mogoče tudi skupni evropski dom. Saj je kot zgrada že tu, gre bolj za spremembe v hišnem redu, v medsebojnih odnosih stanovalcev. In za pohoštvo, seveda.

Nove razmere v evropskem domu bo morala spoštovati tudi Jugoslavija, če bo hotela še naprej stanovati v njem, pred tem pa napraviti "red" v lastnih prostorih; da je to lahko le red, ki temelji na spoštovanju svobode in enakopravnosti stanovalcev in ne na kakršnemkoli izrednem stanju, je menda tudi jasno, a žal ne vsem!

Preden je odletel v Francijo, je imel Gorbačov na sovjetski televiziji dramatičen govor, v katerem je pozival "stanovalce" — narode in državljanse SZ, naj se obvladajo v svojih nacionalnih strasteh. Njegovi "Slovenci" — pribaltski narodi, Ukrajinci, Belorusi, Moldavci so sicer že v Evropi, njegovo "Kosovo" — sprti narodi na Kavkazu in v osrednji Aziji si verjetno niti ne želijo, da bi kdaj bili. Ali veliki ruski brat sploh ve, kako jih bo obdržal skupaj v sovjetskem domu?

GORENJSKI GLAS

Ob 35—letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Trzin

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Štefan Žargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica), Jože Košnjek (notranja politika, šport), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Zalar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Lea Mencinger (kultura), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), Cveto Zaplotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Darinka Sedej (razvedrilo, Jesenice), Danica Dolenc (tradicije NOB, naši kraji, za dom in družino), Stojan Saje (družbene organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), Danica Zavrl—Žlebir (socialna politika, Trzin), Dušan Humer (šport), Vine Bešter (mladina, kultura), Franc Perdan in Gorazd Sinik (fotografija), Igor Pokorn (oblikovanje), Nada Prevc in Uroš Bizjak (tehnično urejanje) in Marjeta Vozlič (lektoriranje). Današnje število Gorenjskega glasa uredil Andrej Zalar.

Naročnina za III. trimesečje 97.000 din.

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500—603—31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28—463, novinarji in odgovorna urednica 21—860 in 21—835, ekonomski propaganda 23—987, računovodstvo, naročnine 28—463, mali oglasi 27—960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421—1/72.

uredništvo tel. 21860

V petek zasedal centralni komite Zveze komunistov Slovenije

Socializem ne more govoriti v imenu naroda

Ljubljana, 7. julija - Samoodločba je temeljna prvina nacionalne samostojnosti in enakopravnosti, enakopravnosti narodov in narodnosti ne more nadomestiti noben sistem preglasovanja številčnejših narodov nad manj številčnimi, čeprav v smislu enotnosti, brez urejenih tovrstnih odnosov, ne le gospodarskih, pa Jugoslavija ne more biti zrela za Evropo. To je nekaj ugotovitev petkove seje centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije, na kateri so obravnavali mednarodne odnose v Sloveniji in Jugoslaviji. Sklenili so, da bo 11. kongres ZKS v Ljubljani in bo imel drugačno podobo, z manj blišča, od dosedanjih.

Na seji centralnega komiteja je bilo še slišati dileme, ali je pomembnejše razredno ali nacionalno, vendar se je tehnično očitno nagnila na stran nacionalnega. Čeprav je v Jugoslaviji pri uvedbi samoupravnega socializma šlo tudi za nacionalni in mednarodni vidik, smo prav tu naredili najmanj, kar potrjuje, tudi v najbolj krutih oblikah, sedanost, da nacionalnega vprašanja socializmu, ne le našemu, ni uspelo zadovoljivo rešiti. Kako rahločuten,

svaren in razumen je treba biti pri reševanju nacionalnega vprašanja in kako pomembna mora biti skrb razredne delavske partije za svoj narod, pred katerim mora biti edino odgovorna, kaže konec koncev tudi izročilo čebinskega kongresa, čeprav imajo danes mednarodni odnosi v Jugoslaviji tudi druge, na primer gospodarske razsežnosti.

Uvodničar na petkovi seji slovenskega partijskega plenu-

Šolstvo v težavah

Za obnovo šol ni denarja

Jesenice, 10. julija - V jeseniški občini so nekatere starejše šole vedno slabše vzdrževane, saj ni denarja za obnovo. Dotrajana gimnazija in še slabše prostorske možnosti v posebni osnovni šoli Polde Stražišar.

V jeseniški občini z naslednjim šolskim letom povsod ukinjajo celodnevno osnovno šolo, saj jim za redno dejavnost in tudi najnujnejša vzdrževalna dela stalno primanjkuje sredstev. Jeseniška občina je imela dolgo največ otrok vključenih v celodnevno šolo - medtem ko je bilo v Sloveniji povprečje okoli 14 odstotkov, je bilo v jeseniški občini kar 64 odstotkov otrok v celodnevni šoli! Celodnevna šola se torej povsem ukinja, tudi zato, ker so analize pokazale, da je koncept celodnevne šole za učence od 5. do 8. razreda manj ustrezen. In še stane veliko, saj je oddelček neposrednega dela z učenci za 33 oddelkov dražji kot oddelček poldnevne šole. Celodnevna oblika dela prehaja torej v poldnevno: lani je 22 oddelkov prešlo v poldnevno obliko, kar pomeni, da je ostalo v skrajni obliki celodnevne osnovne šole v minulem šolskem letu še 34 oddelkov učencev.

Poleg ostalih problemov, ki tarejo jeseniško šolstvo, se nemajhne težave pojavljajo pri posodabljanju in dograjevanju šolskega prostora. V srednjeročnem planu do leta 1990 sta bili prednostni nalogi občinske izobraževalne skupnosti posodobitvi osnovnih šol Prežihov Voranc in šola s prilagojenim programom Polde Stražišar, v skupnosti otroškega varstva pa vrteci na Hrušici, v Žirovnici in v Kranjski gori.

Na Jesenicah so se trikrat s samoprispevkom odločali za izgradnjo in posodobitev šolskega prostora. Zgradili so šolo na Plavžu, na Koroški Beli, obnovili šolo v Mojstrani. Tretji samoprispevek pa ni uspel, zato je gimnazija še danes takšna, kakršna je: neugledna in dotrajana stavba, v pravo sramoto Jesenic. Vedno slabša je tudi osnovna šola Prežihov Voranc, ki so jo zgradili leta 1959, saj nikoli ni dovolj sredstev zdržene amortizacije za drugo mestno osnovno šolo. Iz leta v leto čaka na zamenjavo strehe osnovna šola v Kranjski gori, daleč na najslabšem pa je osnovna šola s prilagojenim programom, ki je bila v programih vseh treh samoprispevkov, a zadnjo nikoli ni bilo niti dinarja. Sanitarna inšpekcija bi jo že zdavnaj morala zapreti; zdaj je pripravljen predlog, da se odkupi dom učencev Centra srednjega usmerjenega izobraževanja in preuredi za potrebe šole in delavnic pod posebnimi pogoji. A stvari s posebno šolo še nikoli niso hitro in učinkovito reševale in se tudi sedaj ne, ko je Železarna pripravljena odstopiti dom pod ugodnimi pogoji. Posebna šola ostaja še naprej jeseniški pastorek, ki bi mu verjetno v Sloveniji težko našli enakega...

D. Sedej

Analiza skupne in splošne porabe v kranjski občini v tem desetletju

Visoka inflacija podira sedanji način zbiranja denarja

Kranj, 6. julija - Samoupravno organiziranje in sedanji način zbiranja sredstev v silih je vse pogostejše predmet kritik, visoka inflacija pa ga neusmiljeno podira in vse bolj terja kapitalizacijo sredstev. Torej resnično ni več daleč dan, ko se bomo poslovili od sisov, ko bodo tudi družbene dejavnosti organizirane na ravni republike, kamor naj bi se kmalu preselilo osnovno šolstvo in zdravstvo. Prav je, da so osnovne šole po Sloveniji enake in imajo vsi otroci enak start na srednje, prav je, da so tudi osnovne zdravstvene pravice enake, toda argumentirano lahko zagovarjamo tudi stališče, da gospodarsko razvite sredine potrebujejo višji družbeni standard. V Kranju sodijo, da bi morali zadržati sedanjo raven družbenega standarda, v pripravi novih sistemskih rešitev pa bodo zahtevali, naj se obseg dejavnosti nad nacionalnimi programi prepusti dogovarjanju občin.

V Kranju so napravili analizo skupne in splošne porabe v osemdesetih letih, obravnaval jo je že izvršni svet, 13. julija jo bo občinska skupščina. Oborožili so se torej s kopico podatkov (zgledu slede v drugih gorenjskih občinah), ki podrobno pojasnjujejo, kako v občini obremenjujejo gospodarstvo, prav pa jim bodo seveda prišli pri napovedanih sistemskih spremembah skupne porabe.

Občina ima vpliv le na 11,4 odstotka skupne porabe

Delež skupne porabe v dohodku občine je bil v letih 1980 do 1988 različen, najnižji je bil leta 1984, ko je znašal 14,5 odstotnih točk, najvišji leta 1987, ko je znašal 25,9 odstotnih točk. Do leta 1984 se je zniževal, nato pa do leta 1987 spet naraš-

Napravili so tudi primerjavo z drugimi gorenjskimi občinami in s Celjem, ki je po gospodarski moči Kranju najbolj podobno, in ugotovili, da je v primerjavi z njimi kranjsko gospodarstvo s skupno porabo najmanj obremenjeno.

Delež splošne porabe v razporejenem dohodku pa se je gibal od najmanj 1,6 odstotne točke leta 1981 do največ 2,3 odstotne točke leta 1986.

Zanimiva je primerjava z bremenom obresti, saj je lani del dohodka za realne obresti skoraj dosegel višino sredstev za pokojnine, ki predstavljajo 43 odstotkov skupne porabe.

Sredstva za skupno porabo se zbirajo na občinski in republiški ravni, delež občinskih je bil najnižji leta 1988 (40,3 odstotnih točk), najvišji pa leta 1981 (47,9 od-

Vseslovenska akcija zbiranja podpisov

Nova manipulacija oblasti?

Kaj vse se je dogajalo po februarjski izjavi v Cankarjevem domu v zvezi s kosovskimi dogodki je javnosti verjetno dobro znano. Različna ograjevanja in post festum razlaganja že znanega so marsikomu, ki je naivno mislil, da je končno prišlo do stične točke tako uradnih kot alternativnih političnih struktur, kaj čudno legla na ramena. Vseeno se je dodatno ocenjevalo, da je potreben vsebinsko celovitejši dokument in v časovnem preskoku je tako prišlo do Majniške deklaracije in kasneje Temeljne listine Slovenije. Pri vsem zakulisnem dogajanju predvsem ob drugem dokumentu, je zanimiv političanski pristop, ki ga je, kot je razbrati iz izjav tako posameznikov kot alternativnih zvez, uporabila RK SZDL. Očitne laži, ki jih je prvi slovenski frontnik Natrosil slovenski javnosti ob prezentaciji ("končne") verzije Listine, so stvar samo še poglobile. Javni razcep je prav v zadnjih dneh doživel s kampanjo zbiranja podpisov (določena zbirna mesta...) pravzaprav svoj vrhunec. Prav cinična poteza organizacije, ki si (še vedno) lasti dežnikarstvo nad novimi zvezami.

Zakaj pravzaprav ni bil upoštevan, denimo, predlog SDZS, ki pravi, naj bi se prebivalcem Slovenije hkrati in ob enakih pogojih javne predstavitev omogočilo podpisovanje obeh izjav?

Cel kup reči, ki so povsem očitno na tehtnici ob tokratni (dopustniški) politični akciji, je možno razumeti tudi kot popolno strahopetnost sedanje reprezentančne slovenske oblastno-politične garniture, ki še vedno ne ve (noče vedeti), kaj in kako ukreniti s težnjami z juga. Ali pa gre morda celo, kot meni Spomenka Hribar, za ponovitev Dolomitske izjave? Lansko poletje je zaznamovala JBTZ-jevska aktivnost, v letošnjem pa je očitno že moč slutiti posamezne detajle "prvih povojnih svobodnih volitev v Jugoslaviji".

Konec koncev, mar ni veliko pametneje (preostalo) energijo in angažiranost slovenskih državljanov strniti v razkrinkavanje različnih tajnih zakonov in seveda predvsem v pisanje nove Ustave?

Vine Bešter

stotnih točk), skoraj vsa leta ima občinski delež tendenco upadanja. Vendar pa ti deleži ne povedo vsega, upoštevati moramo namreč, da je dokajšen del skupne porabe predpisan z zakoni in republiškimi plani, če to odštejemo, pridemo do podatka, da v občini lahko vplivajo le na 11,4 odstotka skupne porabe, kar predstavlja 3 odstotke kosmatih osebnih dohodkov ozdov. Vplivnost občine se je od 1981 naprej postopoma zmanjševala in je bila tako leta 1988 že za polovico manjša.

Največje težave ima zdravstvo

V Kranju ima letos največje težave z denarjem zdravstvo, julija so prispevno stopnjo povečali za 1,9 odstotka, toda učinkovala bo šele jeseni, ko naj bi se sedanji 2,5 mesečni zaostanek pri dotoku sredstev zmanjšal na mesec dni. V Kranju se zdravstvo že tretje leto otepa z izgubami, ocenjujejo, da bi za odpravo vseh problemov morali prispevno stopnjo povečati še za 2,72 odstotka.

V šolstvu je zaradi počitnic zdaj mirno, toda glede na zadnje stavkovne zahteve šolnikov bi morali prispevno stopnjo povečati za 1,5 odstotka, če bi želeli pokriti tudi vse materialne stroške pa za 2,7 odstotka.

M. V.

Kose so še vedno najboljši izvozni izdelek tržiškega Tokosa

Večja moč bo past za direktorje

Tržič, 7. julija - Tržiški Tokos ni le tovarna kos, ki so še vedno njen najboljši izvozni izdelek, drugo tretjino proizvodnje predstavljajo rezni deli za kmetijske stroje in tretjo ročno orodje. Delovni kolektiv, ki danes šteje 190 delavcev, so pred šestimi, osmimi leti pretresali notranji spori, zdaj pa že nekaj časa o njih ni več slišati. Nemara tudi po zaslugi direktorja Branka Rožiča, ki Tokos vodi štiri leta.

Branko Rožič, direktor tržiškega Tokosa.

Foto: G. Šinik

"V banki so pred kratkim napravili droben plus ob poslovanju Tokosa, v teh težkih časih je tudi to nekaj?"

"Večjih problemov tudi v zadnjih letih ni bilo, upoštevati morate, da Tokos ni investiral v razširjeno reprodukcijo in so zaradi tega težave s poslovnim rezultatom manjše. Poleg tega je naš proizvodni program tradicionalističen, tržno je potreben, vendar ne zahteva velikih sprememb. Osnovna sredstva pa so nadpovprečno iztrošena. Lahko torej rečem, da je poslovni rezultat dober, vendar z lepoto napako, ki pa ni v prid Tokosovemu razvoju in perspektivi."

"Tradicionalističen izdelek je kosa, ki jo še vedno izdelujete in menda dobro prodajate?"

"Kosa je enaka že nekaj stoletij, takšna bo ostala, dokler bo potrebna. Gre torej le za vprašanje, jo še izdelovati in se prilagajati zahtevam trga, predvsem konvertnilnega, ali pa namesto nje izdelovati nekaj drugega. Polovico kos izvozimo in lahko se pohvalim z dobrimi uspehi, v Zvezni republiki Nemčiji imamo 25 do 30 odstotni tržni delež in letos smo se uspeli pririniti v najvišji cenovni razred. Na tej ravni pa kupec seveda zahteva zelo stabilno, dogovorjeno kakovost, včasih so njegove zahteve tudi nenavadne, toda brez-pogojno jih moramo spoštovati."

Priprave na novo stanovanjsko reformo

Odprodaja družbenih stanovanj?

Ljubljana, 6. julija - Bo stanovanjsko gospodarstvo izgubilo nekaj socialne primese in pridobilo več ekonomskih značilnosti? Bodo številna družbena stanovanja vrnjena lastnikom - podjetjem, bo več možnosti za odkup družbenih stanovanj? Kako spodbuditi gradnjo novih stanovanj, kako dočeti, da bo vsak občutil stanovanjski problem najprej kot lastni problem, ki ga mora z do- očno družbeno pomočjo reševati predvsem sam?

Ta in še številna druga vprašanja se zastavljajo zdaj, ko je začel republiški izvršni svet pripraviti reformo stanovanjskega gospodarstva. Kakšna so prva razmišljanja, sta na četrtkovnem pogovoru "ob kavi" pojasnila Tomaž Vuga in Maver Jerkič z republiškega komiteja za varstvo okolja in urejanje prostora. Kot sta dejala, je glavni azlog za stanovanjsko reformo načelna družbena opredelitev za tržno gospodarstvo sicer pa tudi številne slabosti, ki se med drugim kažejo v tem, da je treba za kvadratni meter stanovanja odšteti že štiri ali pet povprečnih osebnih dohodkov. Zakaj so stanovanja tako draga? V občinah ni konkurence, am-

pak prevladuje skrb za zaposlitev domačih gradbenih delavcev; preveč je posrednikov, cena stanovanj je obremenjena s stroški, ki vanjo ne sodijo... Vzdrževanje in obnavljanje družbenih stanovanj je neučinkovito - ne samo zaradi pomanjkanja denarja, temveč tudi zato, ker "sistem" ne spodbuja lastnikov stanovanj (podjetij) k vlaganjem. Ustavna in zakonska opredelitev stanovanjskega gospodarstva, ki govori o vnaprejšnjem in trajni pravici do družbenega stanovanja, omogoča razne zlorabe - "dedovanje", prodajo stanovanjske pravice, nepravilne zaslužke itd.

V republiškem izvršnem svetu menijo, da mora reforma zagotoviti predvsem boljše go-spodarjenje z že zgrajenimi stanovanji pa tudi ustrežnejše fi-

nanciranje gradnje in prenove. To naj bi dosegli s polnimi stanarini, z vrnitvijo stanovanj praviim lastnikom (delovnim organizacijam in skupnostim), z možnostjo odkupa družbenih stanovanj, z gradnjo stanovanj različnih standardov in kvalitet, z oblikovanjem trga stanovanj, s spremembo stanovanjske zakonodaje, z odpravo raznih posrednikov, z nastankom podjetij, ki bi se ukvarjala z vzdrževanjem, prodajo in od-

Potrebujemo borzo inovacij

Na nedavnem celjskem sejmu Ideja 89 so podelili nagrade šestim inovatorjem, tretjo je med drugimi prejel tudi Janez Zupan iz Naklega. Dobil jo je za stole za večstransko prizadete otroke. Inovator Zupan je letos predstavil dokončen kompolet stolov in miz za otroke do dvanajstega leta starosti. Osnovna značilnost izdelkov, ki so nastali v sodelovanju s starši prizadetih otrok in zdravstvenih delavcev je, da se zaradi svoje sestavljenosti in kompatibilnosti v celoti prilagajajo stopnji okvare ali prizadetosti. Izdelke v celoti trži Zavod za rehabilitacijo invalidov iz Ljubljane, pomenijo pa nadomestilo uvoza in jih tudi izvažajo.

Janez Zupan sodi, da bi morali pri nas ustanoviti borzo inovacij in patentov, bolj inovativno pa bi morali pri nas zavhati tudi rokave pri njihovem predstavljanju. Tako bi na primer pred celjskim sejemom moral iziti katalog z imeni vseh sodelujočih, z njihovimi proizvodi ter s tehničnimi podatki, kar bi nedvomno privabilo več morebitnih kupcev.

vlagal v slabo kadrovske sestavo, v neperpektivne programe ali v neambiciozne kolektive."

"Je Tokosova kadrovska sestava slaba?"

"Zelo slaba, 58 odstotkov je nekvalificiranih delavcev, le 2,6 odstotka pa z višjo in visoko izobrazbo, kar je pod gorenjskim, celo pod tržiškim povprečjem."

"Bodo z razvojem nekateri delavci postali odveč?"

"Ne, to pa ne, nimamo tehnoloških presežkov, investicije pa bomo zapeljali tako, da jih ne bo. Na daljši rok lahko govorimo le o ekonomskih presežkih, tako kot drugod."

"Kakšna so razvojna razmišljanja, kosa bo denimo ostala kosa?"

"Pri proizvodnji kos je zaposlenih 23 delavcev, v zadnjih desetih letih smo produktivnost povečali za 100 odstotkov, tako kot mi delamo kose, jih delajo tudi Nemci. Izdelava kose se bistveno ne bo spremenila, zastavlja se le vprašanje, koliko časa se bo še splačalo zdržati, tudi glede na kadre, saj mladih delavcev v tej proizvodnji ni. Naš razvoj usmerjamo k ročnemu orodju za obrtnike, predvsem za zidarje. Prodreti nameravamo na anglosaško tržišče, kjer so cene bistveno ugodnejše, razgovori so v teku, če bomo uspeli, nam bo to morda navrglo toliko akumulacije, da si bomo lahko privoščili omembe vredno razširjeno reprodukcijo."

"V Tokosu imate tudi ekološke probleme?"

"Gre predvsem za onesnaževanje zrak iz lakirnice in kovačnice. Problem lakirnice je rešljiv s preselitvijo v industrijsko cono, kjer imamo že v celoti opremljeno zazidalno zemljišče, vendar pa bodo stroški tolikšni, da jih zdaj še ne moremo privoščiti. Pri kovačnici pa za vprašanje obstoja, zavedamo se, da je varstvo okolja vse bolj pomembno, toda neizpodbitno je dejstvo, da je kosa 25 odstotno rentabilnejša od drugih naših izdelkov, da je naš najboljše plačani izvozni izdelek. To vejo lahko odrežemo le dolgoročno, saj bi sicer odrezali vejo Tokosa."

"Povejte nam ob koncu, kako ocenjujete večjo pooblastila, ki naj bi jih direktorjem dal novi zakon o delovnih razmerjih?"

"Spravujem se, bomo zakonu znali, ga bomo sposobni uveljaviti v pozitivnem smislu. Ljudje bomo vendar isti, naše znanje enako, vsakdo pa dela tisto, kar zna, če nekdo noče delati, ga nekako lahko prisiliš, toda če nekdo ne zna, mu ne moreš nič. V bistvu to velja tudi za direktorje, mislim, da je v tej moči skrita past, med direktorjem in kolektivom utegne marsikaj nastati prepad. Na eni strani bo kolektiv, na drugi vse bolj osamljen direktor, ki bo - če je pošten - stalno v dvomih, ravna prav ali ne, slabi bodo tako ali tako delali velike napake."

M. Volčjak

75 vrvi

Kapitalizacija postaja vse bolj pereče vprašanje sredstev v silih.

Z visoko inflacijo bolj ali manj uspešno poskušamo živeti in nič nenavadnega ni, če v trafiki ne prodajajo več znamk, prodajalka pa prijazno pove, da ne more slediti hitrim spremembam cen in naj jih kupim na pošti. Zatika se torej že pri drobnarijah, kaj šele pri vrednejših stvareh, kjer je res pametno pregledati (poklicati po telefonu), kje je cenejša, da si kasneje po nepotrebnem ne pulimo las.

Še bolj natančni smo seveda pri plačah, vselej izračunamo, sledi inflaciji ali ne, in če ne, takoj povzdignemo glas, hitrost je pač dandanes najpomembnejša. Le kdo bi torej zameril učiteljem, ki so na prepočitniških štrajkih jasno povedali, da ne bodo več trpeli krivice, kakor zdaj tolmačijo usklajevanje njihovih plač z gospodarskimi, kar prinaša najmanj enomesečni zamik.

Pa smo tam. Inflacija nam podira stebre sistema. Kam naj zdaj vtaknemo "umno" delitev na gospodarstvo in porabo, kaj naj napravimo z največjo računsko operacijo v Jugoslaviji? Posrkala je na tisoče ekonomistov, ki se izčrpavajo v preračunavanju najrazličnejših prispevkov, ki so od občine do občine različni in ki se vse pogostje spreminjajo. Ozde oziroma podjetja s sili družbenih dejavnosti in materialne proizvodnje povezuje 75 vrvi (prispevkov), ki so razčlenjene do poslednjega vlakna.

Zdaj pa je postal problematičen sam način zbiranja sredstev, pri visoki inflaciji je naposled vsem postalo jasno, kako pomembna je kapitalizacija sredstev tudi v silih, kako napak smo ravnali vsa leta, ko je denar ležal na najrazličnejših računih in celo ostal, da so konec leta birokrati lahko mešetarili z njim.

Vrvi bodo verjetno porezane prihodnje leto, počakati morajo na ustavne spremembe. Dotlej si bodo pomagali v bančnih kreditih, s čimer so v bistvu že odprta vrata kapitalizaciji, s tem pa podjetništvu tudi v porabo. V gospodarski infrastrukturi bomo verjetno kmalu dobili javna podjetja, v družbenih dejavnosti pa verjetno dobre, stare sklade ali vsaj podjetniške sise. Vsaka šola nekaj stane, kdove koliko nas je stala sisovska.

M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Skoraj 30 milijonov dolarjev presežka

Kranj, junij - Po podatkih Narodne banke Slovenije je gorenjsko gospodarstvo v štirih mesecih letošnjega leta izvozilo za 757 milijard dinarjev blaga, od tega 77 odstotkov na konvertnilno območje. V primerjavi z enakim lanskim razdobjem je bil celotni izvoz gorenjskega gospodarstva 9,3 odstotka večji (v Sloveniji 15,2 odstotka), konvertnilni za 10,2 odstotka (v Sloveniji za 16,3 odstotka), klirinški pa za 6,1 odstotka (v Sloveniji za 10 odstotkov).

V letošnjih štirih mesecih pa je gorenjsko gospodarstvo uvozilo za 604 milijard dinarjev blaga, od tega 93,1 odstotek s konvertnilnega območja. Med uvoženim blagom je prevladoval izdelavni material, oprema je imela le 5,2 odstotni delež, blago za široko potrošnjo pa 1,7 odstotnega.

Uvoz je bil z izvozom pokrit 125,2 odstotno (v Sloveniji 115,9 odstotno), konvertnilni 107,6 odstotno (v Sloveniji 108,1 odstotno), klirinški pa 282,4 odstotno (v Sloveniji 186,5 odstotno).

Gorenjsko gospodarstvo je tako v štirih mesecih ustvarilo za 29,2 milijona dolarjev presežka v celotni blagovni menjavi s tujino, od tega 7,9 milijona dolarjev na konvertnilnem in 21,3 milijona dolarjev na klirinškem trgu.

V DELOVNI HALJI

Vinko Lukančič

Prihodnost so blagovnice

Žiri, 5. julija - Pred tednom dni so v Žireh pod streho nove blagovne hiše odprli tudi novo, 592 kvadratnih metrov veliko, sodobno opremljeno in izdatno založeno samopostrežni trgovino ABC Loka. Poslovodja je Vinko Lukančič, domačin, ki je bil pred tem tudi poslovodja v stari žirovski samopostrežnici.

ki je med višjimi pri nas.

Prejšnje tri prodajalne so bile v starih, večinoma pred vojno grajenih objektih, v novi samopostrežnici je dejansko vse novo, sodobno. Olajšana je tudi organizacija dela.

»Zaradi ukinitve treh prodajalnih ni bilo treba odsloviti nobenega delavca, vsi so zaposleni bodisi v novi samopostrežnici, bodisi v bifeju ob njej,« je povedal Vinko Lukančič.

»Dodatnih delavcev pa zaenkrat tudi ni bilo treba zaposlovati.«

Kaj pa konkurenca? Prodajalnico v starih Žireh je že prevzel zasebnik. Se ABC Loka ne boji konkurence? »Ne. Mislimo, da je prihodnost družbenih trgovskih organizacij v velikih trgovskih hišah, medtem ko je prav, da manjše prevzemajo zasebniki. Samo v dveh letih je naše podjetje opustilo ducat trgovin v manjših krajih, ki so večinoma postale zasebne.«

H. Jelovčan
Foto: G. Šinik

ureja MARIJA VOLČJAK

Devetdesetletnica gasilskega društva Kamna gorica

Nov avto in urejeni prostori

Kamna gorica, 2. julija - Krajevna gasilska kronika navaja, da je danes 1828. leta pogorelo v vasi 72 hiš in fužina in da so se tedaj začeli zbirati lastniki "vegenjcev" in premožnejši krajanji, da bi organizirali "požarno brambo". Kar nekaj časa je trajalo, da je prišlo do ustanovnega zbora, ki je bil 8. januarja 1899 v občinski pisarni in se ga je udeležilo 26 domačinov raznih poklicev - od kovačev in tesarjev do čevljarjev, učiteljev, mlinarjev, žagarjev...

Društvo, ki zdaj šteje že 104 člane, od katerih je 48 usposobljenih za gašenje požara, je devetdesetletnico praznovalo minuli konec tedna. V petek je organiziralo meddruštveno vajo, na kateri so skupaj z gasilci iz Kroke, Lancovega in Dobrave preverili, kako hitro je mogoče potegniti gasilske cevi in potisniti "požarno vodo" od kraja Pod lipo do cerkve.

V soboto zvečer je bila slavnostna seja društva. Predsednik Jože Pogačnik je orisal razvoj društva od ustanovitve do danes in izročil priznanja članom društva, ki so se še posebej izkazali pri udarniškem delu - Branetu Kržišniku, Tonetu Solarju, Vinku Šlibarju, Petru Mačku, Otu Potočniku in Iztku Kapusu, ter sosednim gasilskim društvom - Kropi, Srednji Dobravi, Podnartu in Lancovemu; poveljnik Beno Udir pa je poudaril, da so gasilci dobro usposobljeni za gašenje požarov in za posredovanje ob drugih nesrečah. Osrednja slovesnost je bila v nedeljo, ko so "krstili" novi gasilski avto in se javno zahvalili vsem, ki so denarno ali kako drugače pomagali društvu pri nabavi vozila. Zavod Matevža Langusa je za začetek posodil nekaj denarja, tri četrtine sredstev je prispevala občinska samoupravna interesna skupnost za varstvo pred požari, ostalo pa krajevna skupnost, pokrovitelj Jelplast in Plamen, Zavarovalna skupnost Triglav, nekaj je primaknila Iskra Lipnica, omeniti pa velja tudi botra avtomobila, obrtnika Romana Hrovata in Jožico Cengle. Precej denarja so zbrali gasilci sami, saj jim je lani veselično dobro uspela pa tudi od koncerta ansambla Gu-gu je bilo nekaj dobička. Avto so kupili januarja letos, z gasilskimi napravami in pripomočki pa so ga opremlili sami. Letos spomladi so uredili tudi garaže v gasilskem domu. Gasilci so opravili več kot štiristo udarniških ur, vrednost del pa je bila blizu osmih milijonov dinarjev.

C. Zaplotnik

Gasilski jubilej na Bregu

Breg ob Savi, 5. julija - Gasilsko društvo z Brega ob Savi je bilo ustanovljeno leta 1919. 60. obletnico svojega obstoja bo praznovalo 16. julija. Že v soboto, 15. julija, bo velika sektorska vaja, ki jo bo vodil sektorski poveljnik Stane Vilfan.

Slovesnosti na Bregu se bodo udeležila številna gasilska društva, seveda tudi predstavniki občinske gasilske zveze Kranj. Vsi, ki bodo prišli, naj si ogledajo gasilski dom ob cesti, ki ni v ponos samo gasilec, ampak ljudem vseh treh vasi Brega, Drulovke in Orehka.

I. Petrič

Veselica na Kokrici

Kokrica - Društvo upokojencev Kokrica bo v nedeljo, 16. julija, pri kulturnem domu na Kokrici priredilo ob 14. uri veliko vrtno veselico. Če bo vreme slabo, bo prireditev v dvorani doma. Za srečelov so pripravili bogate dobrote, udeležili pa se boste lahko tudi nagradnih iger za nagrade Alpetoura in Ljubljanske banke in nagradnega streljanja. Društvo vabi na veselico vse, ki bi se radi razvedrili. Cisti dobiček je namenjen humanitarnim dejavnostim društva.

A. Ž.

Prijetna srečanja in izlet

Kranj - Društvo upokojencev Kranj bo jutri, 12. julija, ob 17. uri v okrepčevalnici oziroma v lepem senčnem vrtu v Tomšičevi ulici 4 v Kranju priredilo družabno srečanje s Francem Trefaltom-Lipetom in Radom Kokaljem, znanim gorenjskim citrašem. Prihodnjo sredo, 19. julija, prav tako ob 17. uri pa bo društvo pripravilo srečanje harmonikarjev - upokojencev. Harmonikarje - upokojence vabijo, da se srečanja udeležijo in se tudi čimprej prijavijo v pisarni društva Kranj, Tomšičeva 4 ali po telefonu 21-828. Vsak naj bi zaigral na srečanju tri skladbe. V petek, 21. julija, pa bo društvo zaradi velikega zanimanja še enkrat pripravilo izlet k Vrbskemu jezeru, v Maria Worth, v Vrbo, k Osojskemu jezeru in potem naprej v Trbiž ter k Mangartskemu jezerom. Za izlet se lahko prijavite v pisarni društva v Tomšičevi ulici 4 v Kranju jutri (sreda) in v petek, 14. julija, od 8. do 12. ure.

A. Ž.

Krajevna skupnost Besnica

V vsako hišo telefon

Besnica, 10. julija - Prvo julijsko nedeljo je 1500 prebivalcev krajevne skupnosti Besnica v kranjski občini proslavilo letošnji krajevni praznik. Pri domu družbenih organizacij v Spodnji Besnici je domače gasilsko društvo ob tej priložnosti dobilo orodno vozilo, podelili pa so tudi tri priznanja in sicer TVD Partizanu, ki letos praznuje 30-letnico, Mirku Udirju za delo v gasilstvu in Francu Klemenčiču za skrb pri obnovi kulturnih spomenikov v krajevni skupnosti. Praznovali pa so tudi letos v spomin na leto 1943, ko je 25. februarja v grapi nad Špičastim hribom taborila druga četa kranjskega bataljona in je zaradi izdajstva takrat padlo sedem partizanov. Praznovanje prvo nedeljo v juliju je že tradicionalno, iz februarja pa so ga prestavili zaradi lažje organizacije in udeležbe prirediteljev. Sicer pa je bil tudi letos drugo nedeljo v maju spominski pohod na Špičasti hrib.

Krajevna skupnost Besnica z naselji Spodnja in Zgornja Besnica, Zabukovje, Rakovica in z novim naseljem Pešnica že vsa leta v kranjski občini sodi med aktivnejše. V tem srednjeročnem obdobju ni bilo leta, da v krajevni skupnosti ne bi bilo večje oziroma pomembnejše akcije. Tudi v zadnjem času se je v krajevni skupnosti marsikaj dogajalo.

Miha Sušnik

»Veliko smo naredili na urejanju cest, saj smo na primer asfaltirali okrog 3 kilometre krajevnih cest,« je povedal takoj po prazniku predsednik sveta krajevnih skupnosti Miha Sušnik. »Razen tega smo obnavljali zadržni dom in ga rešili propada, dobili smo lani novo trgovino v Zgornji Besnici. Po programu je zdaj na vrsti za izgradnjo na Visokem tudi izgradnja Mercatorjeve trgovine na Pešnici. V domu družbenih organizacij v Spodnji Besnici pa razširjamo tudi prostore za gasilske garaže. V krajevni skupnosti smo imeli pred nedavnim tudi dve anketi o zainteresiranosti za sistem kableske televizije. Po zadnji smo akcijo začasno odložili, saj je trenutno pred nami veliko večja akcija: Telefon v vsako hišo v krajevni skupnosti.«

Ob številnih pridobitvah v tej krajevni skupnosti v tem in deloma že v prejšnjem srednjeročnem obdobju pa so vsi nedeljenega mnjenja, da je največja pridobitev ce-

sta, ki se je postopoma začela obnavljati 1983. leta in bo letos dokončno (vsaj tako upajo in si tudi želijo) urejena do železniškega podvoza na Gorenji Savi. Ni bilo ravno prijetno vsako leto prebijati se čez gradbišče, vendar želja po novi cesti je doslej vedno potisnila ob stran trenutno slabo voljo.

In kako se nameravajo lotiti velike akcije Telefon v vsako hišo v krajevni skupnosti, za katero, mimogrede, pravi Miha Sušnik, da ga ne skrbi, saj imajo dobro komisijo za to akcijo, ki jo vodi Janko Potočnik. »Zadnja velika telefonska akcija je bila v krajevni skupnosti 1972. leta. Po takratni akciji imamo danes v krajevni skupnosti 160 telefonov od 400 gospodinjstev. Najslabše je s telefoni pokrito novo naselje Pešnica. Trenutno smo tik pred podpisom pogodbe. Če se bo za telefon odločilo najmanj 180 gospodinjstev oziroma krajanov (pogodbe morajo biti podpisane do 20. julija, prvi obrok od 15 pa plačan do konca tega meseca), potem bomo z akcijo začeli takoj. Spomladi prihodnje leto bi tudi zakopali in do konca leta 1991 naj bi vsem tudi že zvonili telefoni. S postopnim vključevanjem pa bi začeli že prej. Sami bomo zbrali v 15 obrokih in z delom polovico denarja; ocenili pa smo, da bi vsak bodoči naročnik moral prispevati 2250 enot v petnajstih obrokih,

Janko Potočnik

Novo naselje Pešnica naj bi s sedanjo akcijo dobilo telefone, že nekaj časa pa težko čakajo tudi na novo Mercatorjevo trgovino...

vsaka enota pa ustreza vrednosti ene marke...« je povedal predsednik komisije Janko Potočnik.

Ti kriteriji veljajo seveda le do podpisa pogodbe v prihodnjih dneh. Kdor bi se odločil za telefon kasneje, bo ob revalorizirani vrednosti moral prispevati polovico več, krajevna skupnost pa bo še pet let po izgradnji omrežja dajala soglasja za vsakega novega naročnika. Čeprav bo telefonska akcija v prihodnje nedvomno ena najpomembnejših v krajevni skupnosti Besnica, pa vsekakor ne bo edina, saj imajo bogat program aktivnosti in dejavnosti tudi društva v krajevni skupnosti; tako med drugim načrtujejo tudi oživitve lutkarske sekcije.

A. Zalar

Prostora za 100 ljudi

Zasebni kamp na Dovjem

Dovje, 10. julija - Lani je zasebni kamp na Dovjem obiskalo precej planincev in alpinistov iz tujine, saj je imenitno izhodišče za planinske ture. Lepo urejena recepcija, lesene klopi in mize ter manjši bazen.

Franci Voga je že lani odprl zasebni kamp na Dovjem

V zgornjesavski dolini so od lani bogatejši za nov kamp: odprl ga je zasebnik Franci Voga z Dovjega, ki je znan tudi kulturni javnosti, saj je nedavno izdal izredno zanimivo knjigo Spomini na Dovje, v kateri popisuje nekdanje kmečke in ljudske šege in navade na Dovjem.

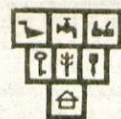
Franci Voga je že lani kamp lepo uredil, letos pa z ureditvijo še nadaljuje. V kampu je prostora za 100 ljudi, lani pa so se večinoma zadrževali turisti, ki so prihajali preko mejnih prehodov Rateče in Podkoren ali pa so se vračali z Jadrana. Lani je bil kamp odprt do poznega poletja, v njem pa je bilo nemalo planincev ali alpinistov, ki jim je lokacija Vogovega kampa odlično izhodišče v triglavsko pogorje.

V kampu je zares izredno lepo urejeno, tako recepcija kot klopi in mize pred njo; gostje imajo na voljo telefon ter vse informacije z zemljepisnimi kartami in turističnimi vodiči. Urejen je tudi manjši bazen, do vseh prikolic ali šotorov so speljani električni priključki, sanitarije bi bile marsikateremu kampu za zgled. Še poseben čar in privlačnost pa daje temu gorskemu kampu izredna lega, s pogledom na bližnje planine in hribe.

Zasebni kamp na Dovjem je zdaj že v tujih informativnih publikacijah, tudi v ADACU. Franci Voga pravi, da je bil lani obisk dober, tja do poznih poletnih dni, letos junija pa je bilo tako kot v vseh naših kampih in turističnih zmožljivostih nasploh, obiska slabši od lanskega. Slabo vreme pri nas in vročina v Skandinaviji je vplivala na obisk, ki se v prvih julijskih dneh že popravlja, saj prihaja več tujih turistov - tudi v kampe.

Ceprav so v jeseniški občini lahko zadovoljni, da imajo končno v zgornjesavski dolini lep in zgledno vzdrževan kamp zato, ker so imeli minula leta nemalo preglavic z divjim kampiranjem v Triglavskem narodnem parku, pa verjetno črnega kampiranja tako po Vršču kot v Vratih in drugih dolinah, nikakor še ni konec. In ga tudi ne bo, vse dotlej, dokler vseh tistih, ki raje na črno kampirajo, ne bo dosegla primerna kaznovalna politika. Vsekakor ni dovolj, da se divje kampiste le preganja, morali bi jih tako kaznovati kot povsod po Evropi, kjer jim zaradi visokih denarnih kazni niti na misel ne pride, da bi postavili šotor izven kampov ali za to označenih mest...

D. Sedej

SERVISNO PODJETJE KRANJ
Tavčarjeva 45
64000 KRANJ

Komisija za DR in DS za OD oglašja prosta dela in naloge:

POMOŽNA DELA V SKLADIŠČU

1 delavec

Pogoji za sprejem so: poklicna šola trgovske stroke tečaj skladiščnika

Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Poskusno delo bo trajalo 60 dni. Nastop dela je možen takoj oziroma po dogovoru.

Kandidati naj pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev oddajo v 8 dneh po objavi na naslov: Servisno podjetje Kranj, Tavčarjeva 45, Kranj.

Vse kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po sprejemu sklepa o izbiri.

TOKOS TRŽIČ p. o.
Tržiška tovarna kos in srpov

Na podlagi 31. člena Statuta, razpisuje DELAVSKI SVET DO TOKOS dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA - DIREKTORJA DO

Pogoji: visoka izobrazba strojne, ekonomske ali druge ustrezne smeri ter 3 leta delovnih izkušenj, višja izobrazba strojne, ekonomske ali druge ustrezne smeri ter 5 let delovnih izkušenj, uspešno opravljanje dosedanjih podobnih del in nalog.

Poleg navedenih mora kandidat izpolnjevati še druge, z zakonom in družbenim dogovorom o izvajanju kadrovske politike v občini Tržič, predpisane pogoje.

Izbrani kandidat bo imenovan za 4 leta.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov: TOKOS TRŽIČ, Cankarjeva 9, 64290 Tržič.

Arhiv SR Slovenije

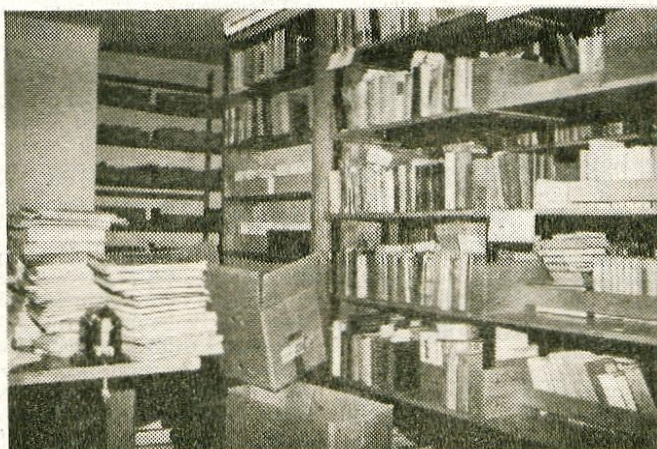
PROJEKT ZA PRIHODNOST

Arhivistična veda v svetu je v hitrem razvoju, sodoben svet jo s svojimi tehnološkimi novostmi in družbenimi spremembami nenehno postavlja pred nova vprašanja.

Nашa arhivska dejavnost je še posebej mlada, njeno območje majhno...

Časopisni zavod Uradni list SRS je pred kratkim izdal in založil posebno gradivo republiškega komiteja za kulturo "Naravna in kulturna dediščina ter njeno varovanje v Sloveniji", ki ga je pripravil in uredil Jože Humer. V njem je ob nepremični in premični dediščini ter njenem varovanju tudi posebno poglavje o arhivskem gradivu, od koder smo črpali informacije za pričujoči članek.

Čeprav je sam pojem arhivskega gradiva včasih tako domače zvonec, si verjetno vseeno velja osvežiti spomin, da gre za tisti del dokumentarnega gradiva (nastalega pri delu do-

V. B. Arhiv SR Slovenije zaposluje 40 delavcev, 24 arhivskih strokovnih, 16 z visoko izobrazbo (in štiri nearhivske), letno 500 obiskovalcev, 2200 obiskov - večinoma z raziskovalnim namenom, v treh letih je objavil 45 strokovnih prispevkov, v šestih letih založil 22 publikacij, je nosilec treh raziskovalnih projektov.

ločenih družbenih pravnih oseb in društev), ki ima trajen pomen za znanost ali za kulturo in ga je potrebno (odbrati in) varovati (praviloma) v arhivu. Arhivskega gradiva je namreč tudi veliko zunaj arhivov in to največ pri sodiščih in pri organih ter skupnostih družbenopolitičnih skupnosti, še najmanj pa pri družbenopolitičnih organizacijah. Skoraj vse gradivo društev je še pri njih, le malo bolje je z gradivom gospodarskih in drugih organizacij

zdrženega dela. Omenimo za primer, da sta velika in pomembna fonda posebnega arhivskega gradiva, ki bi morala v Arhiv SR Slovenije pri RTV (5,5 milijona metrov filmskega traku in nad 350.000 enot zvočnih zapisov) in pri Viba filmu (150 filmov).

Če nadaljujemo z opisom podatkov o naši osrednji arhivski hiši, potem velja reči, da ima Arhiv SR Slovenije vse svoje prostore v Ljubljani in na gradu Lisičje, razpolaga s 3050 m² skladišč s 16300 tekočimi metri polic, 500 m² delovnih prostorov, 200 m² delavnice za restavriranje papirja, 70 m² za mikrofilmanje in fotolaboratorij, čitalnico, sejno sobo in dve hišniški stanovanji.

Z arhivsko dejavnostjo na republiški ravni je nekoliko drugače kot z dejavnostjo varstva nepremične dediščine in z muzejsko dejavnostjo. Strnjena je v Arhivu Slovenije, ki je po-

formalni podobi strokovna organizacija v okviru republiške uprave. Njegove naloge so večplastne, izhajajo deloma iz zakonov in drugih predpisov, deloma pa iz narave arhivske dejavnosti, iz njenih danosti in iz samega položaja.

Kot eden od arhivov v Sloveniji je zadalžen za arhivsko gradivo ustvarjalcev, ki bi jih tako ali drugače lahko imenovali republiški ali republiško pomembni. Posplošeno bi se lahko reklo, da je to arhiv z največ arhivskega gradiva, ki je v celoti zelo pomembno in za znanost zelo zanimivo, a hkrati tudi z največjo količino gradiva na terenu in visokem deležem arhivskega gradiva brez ureditve. Kolektiv je največji, a glede na obseg arhivskega gradiva tudi najbolj nepopoln.

Kot osrednji ali skupni točki v omrežju varovanja arhivskega gradiva mora posebej skrbeti za prevzem in varovanje vse-

ga filmskega arhivskega gradiva in gradiva, ki nastane v RTV Ljubljana. Gre tudi za vodenje zbirne evidence arhivskega gradiva, opravlja storitve restavriranja papirja za vse potrebe v Sloveniji, koordinira delo arhivov, ko gre za arhivsko delo zunaj Slovenije...

Posebej pa je v nalogah Arhiva SR Slovenije zapisano, da mora med drugim evidentirati arhivsko gradivo drugih držav, ki zadeva Slovenijo in nastopa ti v imenu slovenske arhivske stroke v mednarodnih arhivskih krogih.

Kot pravilo na vseh področjih, ki se tako ali drugače dotikajo kulture seveda tudi takrat,

V Sloveniji imamo šest arhivov: Zgodovinski arhiv Ljubljana (ki pokriva tudi gorenjske občine), Pokrajinski muzej Maribor, Zgodovinski arhiv Celje, Pokrajinski arhiv Koper, Pokrajinski arhiv Nova Gorica ter Pokrajinski arhiv Ptuj.

ko govorimo o arhivski dejavnosti, ne moremo mimo finančnih sredstev. Če je govora konkretno o Arhivu SR Slovenije, je potreben denar sicer sistemsko zagotovljen preko proračuna republike, vendar gre seveda za sredstva, ki ne omogočajo celostnega in resnično tekočega reševanja arhivske problematike pri nas. Kot da se nekako nočemo zavedati odgovornosti, ki je imamo do bodočih rodov katerim bi morali zapustiti vsaj večinski del tistega, kar nas označuje.

V. B.

Kulturna obogatitev Kranjske gore

GALERIJA V LIZNJEKOVHIŠI

Kranjska gora, 10. julija - V spodnjih prostorih Liznjekove domačije v Kranjski gori je oblikovalec Borut Faletič iz Kranja odprl razstavo in prodajno galerijo domače in umetne obrti.

Kulturni večeri in nenehna bogatitev galerije, ki je že zdaj izredno zanimiva.

Že od lanskega božiča je v Liznjekovi hiši v Kranjski gori, ki je edini muzej v tem turističnem središču, odprta razstavno - prodajna galerija domače in umetne obrti ter umetniških del. Galerijo je odprl oblikovalec Borut Faletič iz Kranja, ki je od jeseniškega amaterskega gledališča Tone Čufar vzel spodnje prostore Liznjekove domačije v najem in odprl galerijo.

»Trenutno imam v galeriji na ogled lončarske izdelke iz Komena, idrijske čipke, vezene in gorenjskim ornamentom, keramiko iz Ribnice, ki ostaja že tristo let enaka, slike, akvarele amaterskih in akademskih slikarjev, skulpture, kiparska dela, poslikan les, ročno poslikano svilo - skratka, domača in umetna obrt, zastopani pa so vsi materiali od lesa, stekla, keramike, kropskega kovaštva in tako dalje,« pravi Borut Faletič, ki se sam ukvarja z umetno poslikavo na steklo. »V prihodnje pa nameravam zbirko razstavnih in prodajnih predmetov še obogatiti, tako z gorjuškimi čedrami, s colkami, z izdelki ročnega tkanja iz Tržiča in ostalimi unikati, ki so na Gorenjskem še dostopni. Rad bi imel čimveč sodelavcev, saj je le tako galerija potem tudi zanimiva: dobrodošli so vsi, ki se ukvarjajo z domačo ali umetno obrtjo.

Poleti in pozimi pride v galerijo kar precej kranjskogorskih gostov, ki pa si predmete večinoma le ogledujejo. Če pa kupujejo, so jim najbolj všeč idrijske čipke in vezene v narodnih vzorcih. Da bi opozorili na galerijo, smo postavili pred Liznjekovo domačijo table,

izdelali plakate, pripravljamo pa tudi krajše literarne večere. Zdal ko je v skednju poleg muzeja urejena še razstava poljedelskega orodja, se počasi urejuje tudi vrt. Postavili bomo nekaj klopi, zasadili grmičevje, tako, da bo za vse obiskovalce tako muzeja kot galerije prijetneje.

Faletičeva galerija, v kateri lahko domači umetniki razstavljajo svoja dela, je kljub temu, da je že danes za turistično Kranjsko goro kar privlačna, še v zametkih, saj ima Borut Faletič z njo še precejšnje načrte. Rad bi, da bi bilo v njej vedno kaj izvirnega, domačega in novega in rad bi tudi, da bi nanjo bolj opozorili tudi v turističnih in hotelskih recepcijah kraja. Navsezadnje sta tako muzej kot prodajno - razstavna galerija pomembna kulturna obogatitev Kranjske gore in njene okolice.

D. Sedej

Naše razmišljanje

POLNO PRAZNEGA

Mislim, da mineva ravno dve leti, odkar sem na straneh časopisa, ki ga držite v rokah, poskušal širše predstaviti problematiko, ki zadeva možnosti poletne (glasbene) zabave mladih v Kranju. Tako takrat, kot tudi danes, sta nekako silila v ospredje prizorišči pred hotelom Creina in Mini golf. V obeh primerih je takrat šlo za glasne pripombe bližnjih stanovalcev, ki niso bili več pripravljeni prenašati, po njihovih besedah, prevelikega hrupa. Znano je, kako se je položaj takrat rešil...

In danes? Zabavišni park pred Creino je spet tu, vendar o tisti silni množici mladih, predvsem najstnikov ni ne duha ne sluha. Čeravno kvaliteta izvajanja pa tudi zvrst glasbe nista, vsaj kolikor je poznano spodaj podpisane, pravzaprav nič drugačni. Mik, ki je očitno trajal samo eno (oziroma dve) poletji se je skorajda popolnoma razblinil in tako sam po sebi odpravlja večino problemov, ki so pred časom marsikomu povzročali skorajda nepremostljive težave.

Prizorišče ob stadionu, ki je, povedano mimogrede, doživelo precejšnjo zunanjo preureditev (ZTKO!), pa menda spet živi z idejo posameznih glasbenih entuziastov, da bi vsaj enkrat tedensko redno zaživel "glasbeni večer".

Včasih se človeku zazdi, da se Kranj tudi v tem smislu nenehno vrti v začaranem krogu, iz katerega nikakor ne vidi (noče videti) prave rešitve.

Bo prazen prostor, ki je več kot očiten (spomnimo se samo poletnih dogodkov 25 km južneje) uspelo vsaj delno zapolniti Carniumu, ker so pred dobrim mesecem dni prišli v javnost z idejo o oživitvi prostora med Trgom revolucije in Delavskim domom?

Vine Bešter

ENCIKLOPEDIJA JUGOSLAVIJE

Pretekli teden so v prostorih Slovenske akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani predstavili četrto knjigo Enciklopedije Jugoslavije v slovenskem jeziku. Tako za slovensko kot osnovno izdajo ter izdaje v cirilici, makedonščini, albansčini in madžarščini zbira potrebna finančna sredstva celotna Jugoslavija. Založnik Enciklopedije je Jugoslovanski leksikografski zavod Miroslav Krleža iz Zagreba in vsekakor pomeni v današnjih družbenih razmerah veliko tako založniško kot splošno kulturnozgodovinsko delo.

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V galeriji Prešernove hiše se predstavlja akad. slikarka *Marianne Bähr* iz Celovca. V galeriji Mestne hiše je na ogled razstava sodobnega tunizijskega slikarstva.

JESENICE - V galeriji Kosove graščine razstavlja *Veno Dolenc*. V razstavnem salonu Dolik je na ogled razstava slik *Franceta Berceta*.

RADOVLJICA - V galeriji Šivčeve hiše razstavlja Marina Bohanec. V fotogaleriji Pasaža v graščini je možnost ogleda fotografij *Jaka Bregarja*.

SKOFJA LOKA - V galeriji Ivana Groharja je na ogled razstava likovnih del članov Zdrženja umetnikov Škofja Loka.

V osnovni šoli Poljane razstavlja akad. slikarka *Jana Dolenc*.

TRŽIČ - V Kurnikovi hiši je na ogled razstava Poskus etnografske topografije naselij pod Dobročem.

V paviljonu NOB razstavlja *Franci Zagorčnik*.

BLED - V galeriji Mozaik (Almira grad Grimšče) razstavlja akad. slikar *Milan Batista*.

Danes, v torek, 11. julija, bo ob 21. uri, v Festivalni dvorani večer jugoslovanske folklorne. Nastopa KUD Emona iz Ljubljane.

OBISKOVALCI GALERIJ

V Šivčevi hiši v Radovljici že vrsto let pripravljamo likovne razstave. Otvoritev občasno dopolnjujemo s krajšimi glasbenimi ali literarnimi prireditvami. Preko leta imamo od deset do dvanajst razstav, od katerih vsaka traja okoli tri tedne. Program načrtujemo tako, da so zastopane različne zvrsti: slikarstvo, kiparstvo, ilustracije, grafika, oblikovanje itd. Trudimo se za kvalitetne prireditve in si želimo, da bi jih obiskalo čim več občanov, saj kot del kulture lahko obogatijo naš, z napor, skrbmi in stiskami obremenjen vsakdan.

Ker bi obvestilo radi posredovali čim večjemu številu ljudi oziroma bi želeli vzbuditi še več zanimanja za naše prireditve, Muzeji radovljiške občine vabijo vse zainteresirane, da nam posredujejo svoj naslov oziroma naslove oseb, ki jih dogajanja v Šivčevi hiši zanimajo.

Seznam, po katerem sedaj vabijo obiskovalce na razstave, je že star in verjetno v njem ni veliko predvsem mladih družin, med katerimi so skoraj gotovo tudi take, ki bi jih omenjene prireditve zanimale.

Naslove lahko posredujete osebno v Šivčevi hiši ali v Čebelskem muzeju v Radovljici, lahko pa jih pošljete tudi po pošti.

M. A.

Slikar Lojze Tarfila

OBČUDOVALEC NARAVE

Železniki, 10. julija - Slikar Lojze Tarfila se je (po besedah Andreja Pavlovca) odrekel vernemu prepisovanju narave in se približal slikarskemu doživetju, ko se nekako oddaljuje od konkretnih oblik in jih slika skoraj le še kot osebno doživetje, videnje in dožemanje narave.

Na vprašanje, zakaj narava, Lojze Tarfila odgovarja, da je pač njen občudovalec. Rasel je v njej, ob robu gozda, zdaj ko živi v stolpnici, v stanovanjskem silosu, ga še bolj vleče nazaj. Vsaj na slikah jo želi ohraniti takšno, kakršna je in se izgublja, neoskrnjeno.

Ve, da ljudje cenijo predvsem krajinarje, ki slikajo razglednice narave, medtem ko so njegove poteze zabrisane, že skoraj abstraktne. Ne bo se pustil ljudskemu (ne)okusu oziroma (ne)poznavanju, pravi, ne bo postal slikar obrtnik, ki bi prodajal na ducate (v naravi resda lepih) kozolcev. Komercialna plat slikarskega početja ga ne zanima. Svoj talent prodaja v redni službi, v Iskri Elektromotorji, kjer je oblikovalec.

Zanimivo pri Lojzetu Tarfilu je tudi družinsko občutenje narave. Vedno, ko vzame s seboj svinčnik ali čopič, je to izlet za vso družino. Družina ga spremlja tudi na ex-temporih, ki se jih rad udeležuje, z največjim ponosom najkvalitetnejših med njimi v Rogaški Slatini in Piranu, kjer so zavrtni celo akademski slikarji. Slikarska srečanja in razstave so zanj najboljša šola, kanček nadomestka za manjkajoči šolski študij. V desetletnem razvoju slikarja se je nabralo za dober ducat samostojnih in še več skupinskih razstav, najbolj zgoščenih v zadnjih dveh, treh letih.

Lojze Tarfila vodi tudi likovno skupino, ki deluje v sklopu Iskre Elektromotorji. Resno dela v njej osmerica slikarjev, njihova mentorica je Mirna Pavlovec.

H. Jelovčan

SGP GRADBINEC KRANJ
64000 KRANJ, Nazorjeva 1

na podlagi sklepa odbora za delovna razmerja DS Skupne službe Kranj objavljamo proste naloge in opravila

1. POMOČNIK VODJE FINANČNO RAČUNOVODSKEGA SEKTORJA - ZA RAČUNOVODSTVO

2. REFERENT ZAVAROVANJA PLAČIL

Pogoji: pod 1. se zahteva visoka oz. višja ekonomska šola z najmanj 3 letnimi delovnimi izkušnjami;

pod 2.: se zahteva srednja ekonomska šola z najmanj 2 leti delovnih izkušenj

Prošnje z dokazili o izobrazbi vložite v roku 8 dni po objavi v kadrovsko službo, Nazorjeva 1, Kranj.

ureja VINE BEŠTER

ARHITEKT SVETUJE

NOV KOTIČEK V STANOVANJU

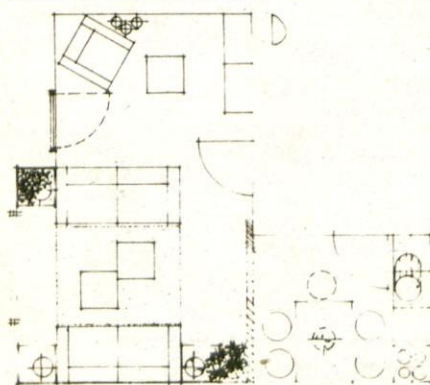
Tov. Darja, prosim vas, da mi svetujete, kako naj opremim kuhinjo in dnevno sobo. Prostor je v obliki črke "L" in v načrtu namenjen le dnevni sobi. Jaz bi manjši prostor uporabila za kuhinjo. Kuhinjskih omari ne potrebujem veliko, morda bi jih bilo dovolj le ob steni, ki je dolga 2,4 m. V dnevno sobo bom preselila staro pohištvo - nizke temnorjave elemente Domus Lipa. Všeč mi je bela kuhinja, vendar najbrž ne bo šla zraven temnega pohištva. Kakšna naj bo (v kuhinji ni okna), kako naj bo kuhinja optično ločena od bivalnega prostora? Po tleh bo klasični parket.

Za odgovor že vnaprej pristrčna hvala.

Helena J. Kranj

Odgovor

Za kuhinjo je namenjen manjši, kvadraten prostor poleg velikega, pravokotnega. Za ureditev bivalne kuhinje je ta prostor rahlo tesen, kar je razvidno iz variante D. Takšna razporeditev elementov je primerna za manjše gospodinjstvo in ne preveč kuhanja. Vsebuje le najnujnejše elemente - podpultni hladilnik, pomivalni stroj, pomivalno korito, kuhalno ploščo s pečico in viseče elemente.

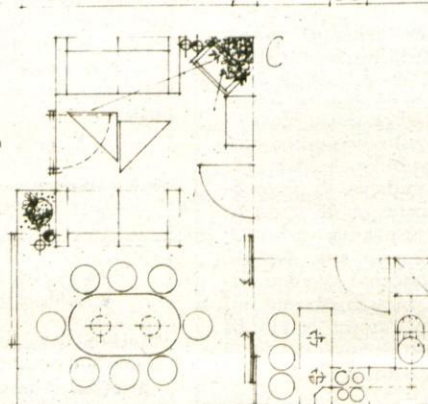
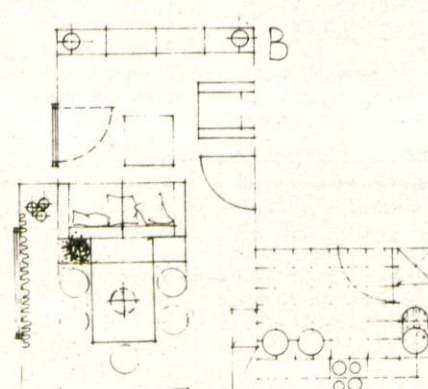
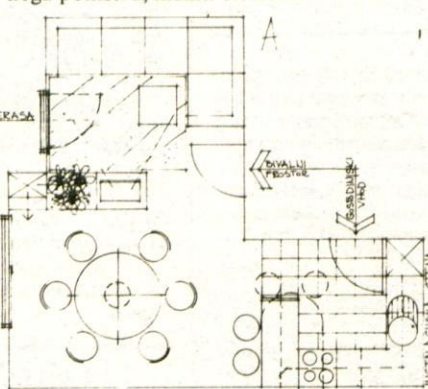

Priporočljivo bi bilo imeti prostor za shrambo.

Za bivanje nam ostane cela pravokotna soba, ki jo razdelimo na družabni del s sedežno garnituro in del za branje, poslušanje glasbe, morda gledanje televizije.

ureja **DANICA DOLENC**

Oprema je sestavljena iz kosov oblažjenega pohištva, nizkih elementov in rastlin.

Variante A, B in C imajo kuhinjski niz razporejen v obliko L. Tako dobimo več delovnega pulta, zajtrkovalni pult in prostor za shranjevalne omare za posodo in pribor.

Prostor za dnevno bivanje je razdeljen na del z jedilno mizo in del za počitek, gledanje televizije, čitanje.... Lahko je opremljen bolj ali manj razkošno. Prevladujejo nizki elementi, kosovno pohištvo in rastline.

Pregrada med kuhinjo in bivalnim delom mora biti transparentna ali nizka, ker v kuhinji ni okna. Tako se vam oči spočijejo vsaj ob bežnem pogledu skozi okno, v kuhinjo pa pride tudi nekaj dnevne svetlobe. Pregrado lahko predstavlja lamelna zavesa, žaluzija, zastekljena drsna vrata, lesena mreža, prosojni regal, viseča polica s svetilkami.

Delovne površine je potrebno dobro dodatno osvetliti. Za razsvetlitev prostora je najprimernejša stropna razsvetljava. Posamezne svetilke razporedite v določenem rastru po stropu ali jih grupirajte. Lahko pa si privoščite spuščeni strop iz tekstila, letev ali mreže. Pod njim se namestijo svetilke, najboljše neonske z rumeno svetlobo. Svetilke bodo svetlobo sevale skozenj. Strop mora biti sestavljen iz snemljivih delov, da jih lahko očistimo.

Dnevni prostor za spremembo osvetlitve le z dobro razporejenimi stoječimi in namiznimi svetilkami, ki bodo ob različnem prižiganju vsakokrat pričarale drugačno razpoloženje.

Stene, posebno v kuhinji, naj bodo bele. Na splošno naj bela barva prevladuje v celotnem prostoru. Če boste uporabili stare temnorjave elemente pohištva, jim dodajte belo usnjeno garnituro, bele svetilke, belo dekoracijo, različnih oblik in zelenje.

Za kuhinjo izberite elemente, ki se skladajo s celoto - svetle, bele, v kombinaciji z lesom ali povsem bele, gladke. Dodajte jim rjave dekorativne elemente, lahko tudi zelene.

Na tla boste položili parket, ki ga lahko zaščitite s preprogo v rjavo belih tonih. V kuhinji ga večkrat prelakirajte s kvalitnim lakom.

Darja Fabjan, dipl. ing. arch.
LESNINA Kranj

POSKUSIMO ŠE ME

MEŠANA ZELENJAVA V OMAKI

Za 4 osebe potrebujemo: 10 dag oluščene graha, 10 dag kolera-bic, 10 dag rdečega korenčka, 10 dag cvetače, 3 žlice olja, sol, 1 žlico bele moke, 3 vejice zelenega peteršilja, 1 žlico kisle smetane, poper.

Kolerabico olupimo in z mladim zelenjem vred zrežemo na lističe in rezance. Korenje operemo, če je potrebno, ostrgamo in narežemo na 1/2 cm velike kocke. Cvetačo razdelimo na cvetke in če je potrebno, jih še razrežemo. V kozici segrejemo olje, stresemo vanj pripravljeno zelenjavo in med mešanjem pražimo, da rahlo porumeni. Solimo in zalijemo z zajemalko mlačne vode. Pokrito na šibkem ognju do mehkega dušimo. Nato potresemo s moko, premešamo in prilijemo toliko vode, da je omaka srednje gosta. Dodamo še kisloto smetano in popramo. Tik preden postrežemo, dodamo še sesekljan zelen peteršilj.

ŠPINAČA Z JAJCI

Za 4 osebe potrebujemo: 40 dag špinata, sol, 3 jajca, 2 stroka česna, poper, 2 vejice zelenega peteršilja, 5 dag surovega masla.

Špinato očistimo in temeljito operemo. Skuhamo jo v vreli slani vodi; kuhamo pokrito 5 minut. Kuhamo ocedimo, drobno zrežemo in naložimo v namaščen pekač za narastke. V skledi stepemo jajca, dodamo s soljo strt česen, popramo, oblijemo pripravljeno špinato v pekaču, potresemo s sesekljanim zelenim peteršiljem in obložimo z rezinami surovega masla. Lepo rumeno zapечemo v srednje vroči pečici. Postrežemo kot samostojno jed ali kot prilogo.

Bogastvo je kot morska voda: čim več je pijemo, tembolj smo žejni - in prav isto velja za slavo.

Schopenhauer

PRAV JE, DA VEMO

Z ZELIŠČI JE TREBA ZNATI

Večino zelišč nabiramo pred cvetenjem in dopoldanskih urah, ko se rosa že posuši. Takrat imajo največ aromatičnih in zdravilnih snovi. Cvetje kamilic in zlate melise nabiramo v sončnih urah.

Začimbe sušimo na toplem, zračnem in senčnem prostoru. Potem jih dobro zdrobimo, grobo presejemo skozi cedilo in spravimo v zaprte kozarčke. Na etiketo napišemo ime zelišča in datum.

Čajne rastline sušimo narezane in zvezane v manjših trdnih šopkih, obešenih na suhem, toplem in senčnem prostoru. Popolnoma posušene zribamo s rokami skozi solatno cedilo. Shranimo jih v dobro zaprtih kozarcih. Hranimo jih v temnem, suhem prostoru.

Zelišča uporabljamo do naslednje letine. Morebitnih ostankov iz prejšnjega leta ne vržemo proč, ampak jih kompostiramo.

IZ ŠOLSKIH KLOPI

REZERVIRANO ZA ZVEZDE

Hay!

Gotovo ste takoj prepoznali dekleta na sliki. Seveda, to so kalifornijska dekleta iz skupine BANGLES, ki je nastala že 1981. leta. Sestavljale so jo Susanna Hoffs (28), Vicki Peterson (29), njena sestra Debbi Peterson (27) in Anette Zilinskas, ki jo je leto kasneje zamenjala (res nenavadno ime) Michael Steele (30).

Začetek je bil zanje zelo težaven, saj so mo-

rale sprejeti tudi najmanjšo ponudbo, da so sploh zaslužile kaj denarja. Leta 1985 so izdale svoj prvi album All over the place. Čez eno leto je izšel drugi album Different light, na katerem je tudi njihov prvi hit Manic Monday, za katerega je glasbo in besedilo napisal slavn Prince. Začela so se prva gostovanja, najprej po ZDA, kasneje še po nekaterih državah Zahodne Evrope. Druga uspešnica Walk like an Egyptian je tudi iz istega albuma. Letos je izšel tretji album skupine z naslovom Everything, na katerem je tudi uspešnica Eternal Flame. Najnovejša pesem pa se imenuje Be with you. Dekleta se odpravljajo na turnejo, oktobra bodo prišle tudi v Zahodno Nemčijo.

Zdaj pa pogledajmo še svetovne lestvice. V Ameriki vodi Richard Marx s skladbo Satisfied, za njim je skupina New Kids of the block s pesmico Ill be loving you forever, na tretjem mestu pa je Neneh Cherry s skladbo Buffalo Stance.

V Veliki Britaniji vodi duo Soul to soul s pesmico Back to life, na drugem mestu je Jason Donovan s svojo novo uspešnico Sealed with a kiss, za njim pa je Prince s pesmico Batdance.

V Zahodni Nemčiji vodi švedski duo Roxette z The look, za njima je skupina Mysterious art s skladbo Das Omen, na tretjem mestu pa je Anglež Holy Johnson s pesmico Americanos.

Čao,

Marjeta

ureja **HELENA JELOVČAN**

POČITNICE - NAJLEPŠI ČAS POUKA

Darja Lukančič iz Žirov je ob koncu šolskega leta prinesla domov odlično spričevalo tretjega razreda. Redkobe-sedna deklica je povedala, da so bili na zaključnem izletu v Dražgošah in Železnikih, da prej še ni bila tam in da je bilo "fino". O tem, kako namerava preživeti počitnice, pa je dejala:

»Avgusta bomo šli na morje, na otok Krk. Veselim se. Doma se bom igrala s punčkami in klekljala lipove liste. Med šolskim letom obiskujem tudi klekljarsko šolo. Fino je, ker so počitnice!«

Barbara, Nataša, Marko, Tomaž...

Pred zaključkom šolskega leta je ugledalo dan kar precej šolskih glasil. Nekateri ste poslali tudi v naše uredništvo. S posebnim zanimanjem smo prelistali Odmeve izpod Kravca, izšle v šoli Davorina Jenka v Cerkljah, kjer so učenci sestavili pravcato "študijo" o imenih. Pa si nekaj odlomkov iz dela preberimo vsi!

Ime je beseda, več besed, ki se uporabljajo za razlikovanje, ločevanje posameznega človeka in velja za naše uradno ime, ki nas ločuje od vrste oseb z enakim priimkom. Priimek je dedno uradno poimenovanje, ki kaže na pripadnost človeka določeni družini. Ime je v primerjavi s priimkom nastalo mnogo prej. Nekdaj so pri izbiri imena upoštevali pomen imena. Dandanes pa pomen ne igra nobene vloge, zelo pogosto pa se pri tem starši ravna po trenutni modi.

Eden od pokazateljev živosti imen je tudi njihova pogostnost. V različnih obdobjih se je zanimanje za posamezna imena spreminjalo. Tako so v obdobju od leta 1975 do 1979 v Sloveniji najraje dajali otrokom naslednja ženska imena: Barbara, Nataša, Tanja, Mojca, Mateja, Martina, Tina, Katja,

Jakec korakec

Je Jakec korakec se jutraj zbudil, si čevlje nataknil pa hlače zašil. Pojedel je zajtrk, mleko je spil, počesal se je, obraz je umil. Je vrata zaklenil, ključek je skril pa v šolo odjadril in se pridno učil.

Živa Cof, 5. č r. OŠ Staneta Žagarja Kranj

Alenka, Nina, Urška, Maja, Petra, Simona, Lidija. Na Gorenjskem pa so bila najpogostejša imena: Mojca, Nataša, Barbara, Mateja. Tako ni čudno, da so to tudi najpogostejša imena med učenkami naše šole: Simona (26 imen), Nataša (19), Barbara (15), Marija (13), Mojca (12), Tanja (12), Urška (12), Irena (10), Maja (9).

Pri učencih je najpogostejše ime Marko (21), sledijo: Tomaž (16), Janez (15), Matej (14), Simon (13), Andrej (12), Boštjan (12), Gregor (12), Aleš (11), Peter (10), Uroš (10).

Najbrž našeti podatki dokazujejo, da so vmes številna modna imena, ki v določenem trenutku postanejo popularna, priljubljena in jih starši na veliko dajejo svojim otrokom. Število takih imen se lahko v nekaj letih podvoji ali celo potroji. V zvezi s tem se zgodi, da se v nekaterih okoljih nenadoma pojavi preveč oseb z enakim imenom. Tako se npr. v šoli v enem razredu znajde pet Nataš, tri Barbare ipd., kar je za vse prizadete vse prej kot prijetno. Pomagajo si lahko s priimki ali vzdevki. Pri tem se seveda takoj pojavi vprašanje o smiselnosti dajanja modnih imen.

Sicer pa se v naši šoli med učenci pojavlja okrog 200 različnih imen, ki so zgodnji izvor. To pomeni, da izhajajo iz različnih jezikov.

Slovenska imena: Stanislav, Branko, Bojan, Milena, Boris, Drago, Mojca, Dragica,

Mirko, Slavko, Srečko, Darko, Darja, Vesna.

Hebrejska imena: Ana, Jakob, Janez, Mihael, Suzana, Jožef, David, Matija.

Grška imena: Andrej, Štefan, Irena, Katarina, Helena, Sonja, Kristina, Marjeta, Ciril, Boštjan, Barbara, Aleš.

Latinska imena: Anton, Albin, Cecilija, Julija, Martina, Natalija, Primož, Renata, Silva, Urban, Uršula.

Germanska imena: Bernard, Edvard, Leopold, Ludvik, Robert, Viljem, Žiga.

Aleš iz 5. c je o svojem imenu zapisal: »Ko sem bil še čisto majhen, me je oče klical TR-MIA, ker sem bil vedno trmast. Mami pa me je klicala ljubkavalno: ALEŠEK. Tako sem bil dopoldne Alešek, popoldne pa Trma.

Pa vas zanima, kaj Aleš čisto zares pomeni? Aleš (iz Aleksis) pomeni v grščini nekoga, "ki pomaga" ali "brani".

Barbara, denimo, je tudi grškega izvora. S to besedo, ki pomeni "čuden" ali "tuj", so označevali vse, kar ni bilo grškega izvora in kulture. S temi pomeni imamo v slovensčini izposojenki barbar in barbarski.

Iztok je v stari slovensčini pomenilo "vzhod".

Lidija je ime, ki je nastalo po enako imenovani pokrajini v zahodnem primorskem delu Male Azije.

Peter, Petra pride preko latinskega Petrus iz grškega Petros, kar pomeni "skala".

Simon(a) je svetopisemsko ime in izhaja iz hebrejskega imena Šimon, ki ga povezujejo s hebrejsko besedo šama v pomen "poslušati, uslišati".

Tomaž pride iz aramejske besede Toma, ki pomeni "dvojček".

TEMA TEDNA

ČAKAJOČ NA...

Zadnjič se je do hotelske recepcije komaj komaj prikobal simpatični danski gost. S svojo široko in gugajočo hojo ni nikogar prav posebej vznemirjal, saj so naši hotelirji živahnih in veselih severnjakov več kot vajeni. In ker je bil očitno bolj družabne narave, prave družbe pa nikjer, se je naslonil na pult in začel momljajoči monolog z mlado receptorko.

Dalo se je razumeti le to, da je milijonar in da jo nekam vabi. Kimala mu je in se mu le prizanesljivo smehljala, nakar je pobesnel: iz vseh žepov, ki so jih premogle njegove hlače in njegova srajca je začel vlačiti svežnje bankovcev po 5.000 dinarjev in jih zlagati na kupček. Ko je bilo šopov papirja s Titovo sliko že kakšnih sedem ali osem, je razprl srajco in potegnil iz nje pasu še dva svežnja in jih besno tresčil na kup. Milijonar! Receptorka je sklonila glavo in nekaj brkljala, danski zidar, ki je po obisku v menjalnici dobil toliko bankovcev kot jih živ dan še ni držal v lastnih rokah, pa se je odzibal proti hotelski točilnici.

V začetku poletja je še kazalo, da bomo samo mi dirkali po trgovinah z vrečkami ničvrednih bankovcev, zdaj pa je že jasno, da so usode in sramote zamazanega in pomečkanega denarja obilno deležni tudi tuji - če ga v obmejnih menjalnicah sploh dobijo. Tako tudi inflacija bankovcev, poleg vseh lepotic, ki so jih pri nas deležni turisti, vpliva na našo vsesplošno turistično diskreditacijo in moralno devalvacijo.

Bila so leta, ko so se zaradi takih reči polnili stolpci v časopisih; zdaj pa razen hotelirjev skoraj živi duši ni več mar, kaj se s turisti dogaja. Ali - doslej se je še dalo marsikaj skriti, tudi v turizmu, zdaj se skrivi več ne da. Tako kot v politiki, ki te permanentno vleče za nos kot tista lisica, ki ni mogla doseči grozdja, pa je rekla, da je kislo...

Od kritičnih domačih detonatorskih vzklikov, še posebej v alternativni, kar vse kipi, saj se komaj še kdo najde, ki ne bi dvakrat pregriznil vsake besede, ki jo izgovori politični nasprotnik. In kaj bo šele jeseni, ko se bo začel »tazaresni« predvolilni boj, če je že danes toliko preščipnjenih mnenj! Oh, še dolgo bomo frčkali po teh socialističnih temeljih, da bo nazadnje zrastle kaj užitnega in še dolgo - boste samo videli - bomo volilci zgolj participacijska masa. Zaželeno bi le bilo, da nam ne bi razni predvolilni lisjaki toliko časa frčkali po temeljih, da ne bi padla hiša - saj je res s slamo krita in vsa betežna, domek pa vendarle je.

Škoda, da Slovenci nismo bolj južnaško temperamentni in da nam stave niso kaj prida mar. Že danes bi lahko uživaško stavili, kakšna nam bo vlada prihodnje leto. Meni v tem hipu stave ne bi delala preglavic. Stavim na: zmerne reformiste. Že samo zaradi hvaležnosti, ker minulo nedeljo niso dirkali in vizitirali naokrog s svojimi govori!

V teh ozirih mi je osebno veliko bolj všeč temperamentni jug: nihče si ni pulil las, ko je v Črni gori mrknila elektrika točno v trenutku, ko je bil na televizijskem sporedu kakšen Miloševićev govor. Narod se je vrgel v stave v hipu, ko so na ekrane spet napovedali velikega šefa: bo crknila elektrika ali ne? In vedno je crknila...

Vsaj malo veselja v tej solzni dolini! Pri nas pa ne bo nič crknilo; jeseni nas bodo gnjavili z okroglimi mizami in žarišči, da bomo ob polnoči vsi tamasti iskali postelje. In sanjalo se nam bo o tem, kdo je koga spet prelisičil in kateri lisjak, ki ne more doseči grozdja, se cmeri, da je kislo...

D. Sedej

ČVEK

Homeini in telefon

Pokojni verski voditelj Irana Ajatolah Homeini je samo enkrat v v svojem življenju telefoniral, pravi nekdanji svetovalec nekdanjega egiptovskega predsednika Naserja. Svetovalec trdi, da je Homeini telefoniral tedaj, ko je bil v izgnanstvu. Poklical je namreč brata, a med telefonskim pogovorom ni izu-

stil niti ene same besede, ampak vseskozi samo poslušal, kaj mu govori brat...

Motoristi s prvo pomočjo

Zdravniki prve pomoči bodo verjetno kmalu začeli reševati ponesrečence tako, da se bodo do njih pripeljali na motorjih. Zato, ker so spoznali, da gre skozi prometno gnečo tako veliko hitreje..

JEŽ

Na zadnji problemski konferenci o varstvu okolja v Škofji Loki smo med drugim slišali spodbudne besede o zaustavitvi otekanja fekalnih vod v Sušico z vojaške prašičje farne v Črngrobu. Na to se je hočeš nočeš oglašil Jože Trojar iz ribiške družine, ki je spomnil, da se je zaradi poprejšnjega onesnaženja spremenila sestava rib v potoku in da se postavi ni več dalo rediti, opozoril pa je na problem, ki menda še traja. To je krivolov, pri katerem tudi vojaki kar uspešno sodelujejo. Iz dolgočasje ali ker so siti prašičev?

Če ne bi videli, ne bi verjeli - Počitniški dom ali hotel Zrenjanin v Kranjski gori ima v teh dneh, ko gredo vse cene v vrtoč, dve višine, naslednje, komaj verjetne cene: pivo 9.000 dinarjev, sok 7.000 dinarjev, žganje 5.000 dinarjev in menu 35.000 dinarjev! Če primerjamo: pivo je že danes v trgovini nekaj več kot 8.000 dinarjev, v najslabši gostilni pa ga ni pod 15.000 dinarjev (v hotelih celo 30.000 dinarjev in več), da ne govorimo o cenah sokov! Vprašanje je, kako v Zrenjaninu to zmoro in kdo ti je pripravljen postreči s kosilom za tri stare milijone? Kakorkoli že: ostalim kranjskogorskim hotelom je Zrenjanin s takimi cenami neprijetna konkurenca!

PRIJAZEN NASMEH

SLOVENIJA, PRIJAZNA DEŽELA NA SONČNI STRANI ALP? NE VEDNO

RUDI BOHEK

Bo najbrž kar držalo, da je hotel Slavec v Kranjski gori še vedno eden izmed najbolj prijetnih in zato pri gostih najbolj priljubljenih hotelov. Slavca niso nikoli tako obnavljali, da bi mu kot enemu najstarejših hotelov po novodobnih gradbenih manirah spreminjali zunanost. Kar je nedvomno dobro, saj je ohranil staro arhitekturo, notranjost pa so mu lastniki - Gorenjkini hoteli - pred leti tako obnovili, da je vzdušje v prostorih prijetno in domače.

V hotel Slavec so leta in leta zahajali gostje iz vse Jugoslavije, predvsem iz mestnih središč. Tudi danes so Slavcu še zvesti, tako kot Antonija Jurko iz Ljubljane, ki nam je pisala in pohvalila vodja strežbe Rudija Bohka in vse osebe v hotelu Slavec, češ da so prijazni in izredno ustrezljivi.

Rudi Bohk je vodja strežbe v hotelu; po gostinski šoli na Bledu se je zaposlil v Kranjski gori, zdaj pa je štiri leta v Slavcu: »Včasih je bil hotel Slavec po šest mesecev na leto zaprt, zdaj ima odprta vrata vse leto. Gostje so še vedno večinoma penzijski, prihajajo iz tujine,

dosti jih je tudi iz drugih republik. V zadnjem času je ob praznikih veliko sosednjih Avstrijcev in Italijanov. V hotel Slavec pa še vedno radi zahajajo domačini, tako kot vse doslej...

Hotel smo obnovili, predvsem sobe, ki imajo tuš in stranišče, drugače pa so restavracijski prostori opremljeni po domače, z raznimi predmeti, tako da je prijetno vzdušje. Moram pa reči, da se v kolektivu izredno dobro razumemo in smo veseli, če gostje to čutijo in radi prihajajo. Držimo se načela, da je vsak gost dobrodošel gost in da ima gost tudi vedno prav...

D. Sedej

ANEKDOTI

Kadilec

Slavni italijanski violinist in skladatelj Niccolò Paganini je mirno kadil v navzočnosti odličnih dam. Ena izmed njih ga je na to vladno opozorila. Paganini je mirno kadil dalje, rekoč:

»Madame, kjer so angeli, morajo biti tudi oblaki...«

Članarina

Kadar se je predsednik John Fitzgerald Kennedy hotel ponorčevati iz svojega ministra za delo, Goldberga, je povedal naslednjo zgodbo:

Goldberg je v gorah zašel. Reševalci so odšli v akcijo. Pridružili so se jim člani Rdečega križa, ki so klicali v gore:

»Goldberg, Goldberg, tu Rdeči križ!«

Cez nekaj časa se je z gora slišalo:

»Sem že v službi plačal!«

Male gorenjske vasi

Topolje

Piše: H. Jelovčan

Prav pred cerkvijo v Selcih zavije ozka asfaltirana pot navkreber. Sprva se z nje kot na dlani vidi zeleno selško polje, trak reke in beli kamni na ograjenem pokopališču, kmalu pa razgled zakrijejo goste krošnje dreves. Približno po dveh kilometrih vijuganja v hrib, po premaganih 250 metrih višinske razlike, se na slemenu prikaže obris prve od desetih hiš vasi Topolje.

Profesor France Planina je v knjigi Škofja Loka s Poljansko in Selško dolino je o Topoljah med drugim zapisal tole: Hiše so krite s skrilom, njive se vrstijo v pasovih, ki se vijejo po višinskih črtah bregov. Na prevahu nad vasjo, kjer se svet prevesi v dolino Selnice in je odprt razgled v stene Jelovice in Ratitovca, je postavljen kamnit čok v spomin, da je na tem mestu padel 5. aprila 1945 komandant Škofjeloškega odreda Anton Vrhunec - Blaž Ostrovrhar.

imajo lastniki za vikend hišico. Včasih so na dolgih njivah, kot pravijo vaščani, in ki jih opisuje profesor Planina, valovila žitna klasja. Kmetje so sejali pšenico, ječmen, oves, proso, rž, tudi lan, ki so ga potem ženske trle. Zdaj njiv ni več, prerasla jih je trava. Namesto žita kmetje rede živino. A če ne bi bilo gozdov, lesa, bi od kmetovanja kaj klavirno živeli. Les je v hribih največ vreden. Včasih so ga vozili v Dolenjo vas na žago s samotežnimi sanmi in volmi, zdaj celo iz doline pri-

Lisičke že, jurčki še ne

Zapeljem k prvi hiši, Trdinovi, kjer me s praga pozdravi Janez Tomažin z vnučkama Majo in Polono. Prileten možak je zgovoren in čeprav se je v Topolje priženil, o kraju in njegovih ljudeh vse ve. Najprej pa pove o sebi, da se je izučil za čevljarja in da je bil celih 24 let inkasant pri Elektro. Mimgrede »pošimfava« čez Elektro, češ da bi bilo dosti bolj pošteno, če bi račune pošiljali na vsaka dva meseca, po odčitavanju števca, torej po dejanski porabi, ne pa v tri dni, za celo leto naprej. Tudi nad »poštariji« se gospodar na Trdinovem huduje; pred dvema tednoma je strela udarila v telefonski kabel, pa telefon še zdaj ne dela.

Na štedilniku v kuhinji se suše prvi letošnji jurčki. »Rad nabiram gobe: jurčke, lisičke, jeseni tudi štorovke,« pove Janez Tomažin. »Lisičk sem večkrat nabral dva kilograma, jurčkov pa letos še ni bilo prida. Čakam, da bo polna luna.«

Šest kmetov, trije bajtarji

V Topoljah je precej na kupu deset hiš, od teh je šest kmečkih, tri bajtarske, eno

milje in Besnico. Škoda, ker je v petek jasen razgled po vencu hribov kalila siva koprena.

Janez Tomažin še pove, da je sodobno življenje skaliilo tudi družabnost v vasi. Ljudje se sicer še dobijo skupaj, poklepetajo, se zmenijo za kakšno delo, vendar poredkeje kot včasih, ko so zlasti ob nedeljah, ko so se peš vračali z maše v Selcih, debatirali o žetvi, o čebelah pa o cesti, ki naj bi jo gradili.

Od lani je cesta asfaltirana, v hišah so telefoni, vodovod, še pred njim je prišla elektrika.

Divji prašiči delajo škodo

Menda je divjad včasih, ko so bili še divji lovci, delala manj škode kot zdaj, ko naravna selekcija in pravi lovci ne opravijo vsega. Janez Tomažin je dejal, da letos vaščanom delajo preglavice divji prašiči, ki jih selški lovci rede v Jablanovci. Napadli so krompir, razrili travnike. Do kdaj bo divjad še bolj zaščiten kot kmetje?

Dve leti sadje v Topoljah ni prida rodilo. Letos spet bolje kaže. Tudi tepke so kar polne, iz njih bodo vaščani pozimi kuhali žganje. Da bi le ne bilo kakšnega pogubnega neurja!

Na Mohorja uro hoda

Janez Tomažin in vnučki me povabijo na hribček nad hišo, od koder je lep razgled na Lubnik, Stari vrh, Mladi vrh, Koprivnik, Porezen, medtem ko sta Blegoš in Ratitovec zakrta. Na Mohorja, kjer je podružnična cerkev, je uro hoda, od tam naprej se pride v Javornik, Čepulje, na Jošta. Veliko Kranjčanov ob nedeljah zaide na Mohorja. Z avtom pa se po slabi poti pride iz Topolj tudi v Ne-

ODMEVI

PREDSEDSTVU OBCINSKEGA ODBORA ZZB NOV OBČINE KRANJ IN OBČINSKIM ORGANIZACIJAM NA JESENICAH, V RADOVLJICI, ŠKOFJI LOKI IN TRŽIČU

Spoštovani tovariši!
Pravzaprav me vaše pismo ni preveč presenetilo, čeprav menim, da bi bilo primernejše, če bi od mene zahtevali pojasnila, preden ste sprožili kritiko.

Seveda na vsa vprašanja, ki mi jih postavljate, ne bom mogel izčrpano odgovoriti, zaradi stiske v časopisnem prostoru, odgovorom pa se ne izogibam.

Na vprašanje, kaj da me vendar tako grize, od kod vsa ta frustracija, kako to, da se mi je štiriinštirideset let po vojni nenadoma oglasila vest, da sedaj obklopujem žrtve tisočih žrtv Urha, Turjaka itd. odgovorjam.

Ni se mi nenadoma oglasila vest šele sedaj, marveč takoj, ko sem za tragedijo izvedel. Že leta 1952 sem bil na Filozofski fakulteti izključen iz partije kot parlamentarist, in v kljub vabilom se v partijo nisem več včlanil. Moj pogled na družbo se je že takrat razlikoval od nazorov stalinistične večine. Če prej nisem javno zastavljal besede, sta za to dva vzroka. Eden, prepričanje, da mi mojih prispevkov ne bi nihče objavil, drugi, bojazen, da bi zaradi »sovražne propagande« (sedaj čl. 133 KZ SFRJ) ne končal na Golem otoku. Morda pa se bo kdo spomnil kakega mojega prispevka na to temo. Pred leti sem v Delu zapisal, da je moj ponos na partizanstvo zaradi pobitih manjši, kot bi bil, če bi groznega dejanja ne bilo.

V obvestilu, ki je bilo v časopisu - v Dnevniku odkrito in prizadeto, v Delu bolj sramežljivo -

objavljeno je bilo da gre za spomin na vetrinjske žrtve, torej za spomin na naše nasprotnike v vojni, ki so bili pomorjeni, ko se je vojna (in z njo vojno sovraštvo) že končala.

Seveda mi je žal vseh žrtv na moji strani in žrtv na nasprotni strani in jih obklopujem. Toda obklopujem tudi našo in vašo moralno. Ravno njej je bil posvečen spominski 27. junij, torej dan, ko ste objavili vašo kritiko.

Vašemu pismu ste dali naslov - Lipa, simbol slovanstva, od kdaj pa tudi simbol sprave z narodnimi izdajalci?

Menim, da je narodno izdajstvo predvsem zmerljivka za opravičevanje pomora in ne ugotovitev nepristranske zgodovinske znanosti. Moj profesor zgodovine NOB, ki sem jo študiral v letih 1949 - 1953, dr. Metod Mikuš, ni naših nasprotnikov iz slovenskega naroda imenoval narodni izdajalci, vsaj v zasebnih pogovorih ne. Šlo je za spopad dveh ideologij, ki bi ena drugi mogli očitati nezvestobo slovenskemu narodu.

V pismu pravite, da govorite v imenu živečih in namesto mrtvih udeležencev NOB. Vi si lahko tako mislite, povsem prepričani v to pa le ne morete biti. Govoriti v imenu mrtvih nima nihče pravice, ne vi, ne jaz. Mnogo padlih, s katerimi sem bil »z ramo ob rami« v boju, sem dobro poznal. Tudi poznal njihov odnos do krivice in do življenja. Prepričan sem, da bi večina od njih, če bi še živeli, dala meni prav. Govorite tudi v imenu živih. Bržkone ste hoteli reči, da v imenu nekaterih živih, predvsem tistih, ki so člani predsedstev. Kar jih v kranjski borcevski organizaciji poznam, so vsi vredni spoštovanja. Mar so tudi ti že bili ali so šele postali privrženci morije in jo opravičujejo? Spomnil sem se besed Abrahama Lincolna: množica mnogokrat dela to, česar se posameznik v njej sramuje.

Ko govorite v imenu borcev, po mojem mnenju prekoračujete pooblastila. Zagotovo namreč vem, da o pomoru vrnjenih iz Ve-

trinja še niste nikjer javno razpravljali, da bi se članstvo moglo opredeliti. Vaše stališče je forumsko: na taka stališča že moram nekaj dati, vsega pa ne, saj iz izkušenj vem, da na splošno glavni kriterij pri kandidaturi in izbiri funkcionarjev do nedavna sploh ni bila »pokončnost«, marveč »predanost«, ki pa se jo je merilo predvsem z dolžino partijskega staža in ne z merilom etičnih vrednot.

Na koncu ste mi zabičali, da si naj vendar zapomnim za vselej, da ne meni ne nikomur drugemu ne dovolite, da bi kot posameznik ali v imenu dejanske ali izmišljene skupine vabil ljudi k takim in podobnim spominskim lipam.

Priznavam, da sem si ta vaš poduk dobro zapomnil in sem si ga vzel k srcu še zlasti zato, ker iz njega veje duh po Trgu nebeskega miru, duh, ki je vsak čas pripravljen braniti nasilje. Iz pisma razbiram, da ste tudi vi prej za preganjanje tistih, ki na zlo pokažejo, kot pa tistih, ki ga storijo.

S spominsko slovesnostjo nisimo iskali krivcev, marveč v kotičkih srca le nekaj človečnosti. Tudi nismo omenjali mednarodnih pogodb in konvencij, ne obljube naših oblasti v letu 1944, da bodo krivci prišli pred redna in ne pred posebna sodišča. Menim, da vam nekatere mednarodne obveznosti do človeka in njegovih pravic niso znane.

Pobuda, ki jo branim, je v skladu z mojim pojmovanjem svobode, za katero smo borci bili prepričani, da se borimo in z mojim pojmovanjem prava in človekovih pravic.

Člani predsedstva ZB, ki me poznajo, bi se tudi lahko spomnili, da sem v svoji dolgoletni odvetniški praksi zagovarjal mnoge, tudi hude delikvente, zločincev pa nikoli.

Žalne slovesnosti na Žalah se je udeležilo okoli 3000 ljudi. Največ je bilo sivolasih žena, za katere domnevam, da so bile vdove ali sestre pobitih, bilo pa je tudi lepo število nekdanjih borcev, ki mislijo podobno kot naša skupina. V mojem nagovoru, ki ga prilagam v objavo, sem razgrnil predvsem svoje gledanje na pomembno in nadvse občutljivo temo in z njim dopolnujem odgovore na vprašanja gorenjskih organizacij zveze borcev, prispevki znanih kulturnih delavcev in drugih, pa bodo objavljeni v manj polemični rubriki.

Tovariši pozdrav!
Stanislav Klep, Kranj

VETRINJSKIM ŽRTVAM OB LIPI SPRAVE V SPOMIN!

Te trenutke našega bivanja posvečam spominu vseh tistih, ki smo jih nekoč hoteli za vselej izbrisati iz naših misli, potem ko smo njihova grobišča poskrili očem, jih tu in tam prekrili z betonom in asfaltem, ali smo vstop v njihovo bližino preprečili z znamenji »prepovedana pot«.

Več kot 40-letni molk o zlu, ki je bilo storjeno, je le navidezno pomirjal. Bolj ko smo vztrajali pri njem in morijo tlačili v pozabo, bolj vztrajno je kluval in še kluja v našo vest in srce in nas s tem sili, da spregovorimo.

Večina vrnjenih v zadnjem tednu maja 1945 iz Vetrinje na Koroškem, je bila mučena in pobita junija istega leta. Njihovi posmrtni ostanki leže malone po vsej slovenski zemlji. Največ v kraških jamah in breznjih. V njih ne trohne samo tisoči Slovencev, marveč tudi sinovi hrvaških in srbskih mater. Tudi njim je posvečen ta spominski trenutek.

Po številu žrtv je Kočevski Rog naše največje skrivno grobišče. Ni samo slovenski Katyn. Je slovenska Hirošima. Pa Rog ni samo slovenski. V določenem delu je tudi jugoslovanski.

Vsi žrtvovani so imeli svoje matere in očete, mnogi med njimi tudi sinove in hčere, pa brate in sestre ter druge sorodnike, in je zato krog prizadetih nekajkrat večji od števila pomorjenih. Ob tem spoznanju moremo reči, da so nasilno ugasla življenja globoko prizadela vso slovensko občestvo. Samo intelektualna nedoslednost more zanikati to resnico.

Opravičevanje groznega dejanja z očitki, da so vsi usmrčeni bili narodni izdajalci, ker so se kot antikomunisti bojevali proti nam partizanom in s tem proti slovenskemu narodu, ni povsem prepričljivo in zahteva ponovno

oceneno. Ni namreč mogoče zanikati dejstva, da sta si na Slovenskem v času vojne stala nasproti dva svetova: komunistični in antikomunistični, ki sta v narodu imela vsak svoje privržence. Čeprav je tabor na strani partizanov bil številčnejši in močnejši od nasprotnega, pa je nasprotni tabor tudi sestavljal Slovence, torej del našega naroda. Tudi ta del našega naroda je imel rad svojo zemljo in svojo slovensko besedo; svoje običaje in vero svojih prednikov, temelječo na krščanskem izročilu, pa je cenil celo bolj kot naš in moj in partizanški tabor. Ko gre za resnico, moramo to vprašanje ponovno proučiti, pri čemer pa se nasprotni tabor ne more čisto otrestiti odgovornosti, da je v vojni prevzel sovražnikov meč in je s tem vtisnil težko izbrisljiv madež na slovenski prapor in slovensko zgodovino. V tem je zagotovo krivda nasprotni strani pred slovenskim narodom kot celoto.

To dejstvo pa vendar ne opravičuje storjenega hudega dejanja.

Razumnik, ki vsakemu človeškemu bitju, ne glede na politično prepričanje, priznava pravico do življenja, in nobeni oblasti pravice, da mu ga vzame, ne more prezeiti dejstva, da je šlo za okrutno in nečloveško dejanje v času, ko je vojna že bila končana in ko so že bili pogoji, krivce postaviti pred sodišče. Toda to se ni zgodilo. Zgodilo se je drugo, najstrašnejše.

V imenu neomejene Moči, ideologije nasilja, ki v svoji esenciji zavrača tradicionalne etične vrednote, ki nima oči, da bi videla solze, ne ušes, da bi čula jok, in ne srca, ki bi poznalo usmiljenje.

Boleče je spoznanje, da do morije ni prišlo iz trenutne sle po maščevanju, marveč v popolnem sozvočju z ideologijo, ki se je na zunaj bojevala za boljši svet, v resnici pa, če ne izključno, pa vsaj primarno, za absolutno in večno oblast.

Zmotno ideologijo nasilja smo v slovenski pomladi sicer prenehali častiti, v svetu pa še ima dovolj svečnikov, da z njihovo pomočjo z jeklom za nekaj časa zatreslo po svobodi. Kot Damoklejev meč visi ta grožnja tudi nad nami.

Da bi se tragedija ne ponovila več, smo pretrgali molk o že stor-

jenem. Še naprej molčati o zlu, za katerega vemo, da je bilo storjeno, bi pomenilo, živeti z njim še naprej, ga dopuščati, kakor v preteklosti, tako v sedanosti in tako v prihodnosti. Tega pa ne smemo, če hočemo, da bi nas znanjci spoštovali in ne samo pomilovali, ko bodo pri raziskovanju kraškega sveta namerstali kapnikov odkrivali razbite in preluknjane lobanje.

Spominu na vetrinjske žrtve se naj pridruži še tudi spomin na druge žrtve vojne in bratomora na obeh straneh, tako na stran poraženih kot na strani zmagovalcev.

Obojim smo dolžni spoštovanje, spoštovanje mrtvih, tisočim pomorjenih, ki nimajo zaznamovanih grobov, pa po evropski kulturni tradiciji primeren spomenik.

Z današnjo skromno slovesnostjo in priznanjem velike zmožnosti in priznanjem velike zmožnosti vsaj delno vračamo dolg civilizaciji in dolg svojem narodu. Z njo popravljamo svojo negativno oceno iz etike in morale, da bi v sodobno Evropo in v svet vstopiti s sprejemljivim nraštvenim sprečevalom.

Lipa sprave, ob kateri smo se zbrali v upanju, da bo kos tudi viharjem, ki že upogibajo vitko stebelce, naj ne bo samo simbol pomiritve, marveč tudi priča, ko si Slovenci, tudi tisti, doslej sprti, med seboj oproščamo v vojni in po njej storjene krivice.

Stanislav Klep

TOVARNA POHISTVA
AJDOVŠČINA

V SALONU POHISTVA
V PRIZIDKU
VEČNARNE
DVORANE PPG
GORENJSKI
SEJEM KRANJ
LIPA
POHISTVO

ZA PRUJETO POCUTJE
V UBOJE
V VAŠEM DOMU

**4000 IMETNIKOV
TEKOČEGA RAČUNA NA
GORENJSKEM SI ŽELI, DA
BI JIM BANKA ČEKOVNE
BLANKETE POŠILJALA NA
DOM**

**V LJUBLJANSKI BANKI
TEMELJNI BANKI
GORENJSKE SMO SE
POTRUDILI**

**IZOGNITE SE
VRSTAM!!!**

Temelina banka Goreniske

Na vseh bančnih okencih, kjer izdajamo čekovne blankete, boste prejeli pismo zaupanja, na katerem označite:

- število čekovnih blanketov,
- število vašega tekočega računa
- in naslov, na katerega želite prejeti blankete.

Izpolnjeno pismo zaupanja vložite v ovojnico in jo oddajte v najbližji poštni nabiralnik brez plačila poštnine, saj bo le-to poravnala banka.

**V NEKAJ DNEH VAM BO VAŠ
PISMONOŠA DOSTAVIL ŽELENE
ČEKOVNE BLANKETE**

Sergej Nikitič Hruščov

UPOKOJENEC ZVEZNEGA RAZREDA

Prevedla S. P. in E. T.

28

Očeta so na primer, obtoževali, ker je na obiske v tujino jemal s sabo ženo ali otroke, in to na državne stroške. A članom prezidija je bilo še kako dobro znano, da pobudnik za to ni bil Hruščov, pač pa zunanje ministrstvo, katerega pobudo je podprl tudi »ekspert za Zahod« Anastas Ivanovič Mikojan, ki je še pred vojno veliko potoval po Zahodu. Ta predlog so utemeljevali s tem, ker je tako v navadi na Zahodu in ker prisotnost družinskih članov obisk naredi manj formalen in bolj zaupljiv. Naše države to ni nič stalo, ker stroške sprejema gostov ob državnih obiskih krije država gostiteljica, v letalu pa je ob posebnih poletih zmeraj dovolj praznih mest. Navidez pa takšna obtožba ni bila manj prepričljiva od drugih in je pozneje na

široko prodrla v javnost.

Arzumanjan nama je povedal, da pri napadih na očeta prednjačita Šeljepin in Šeljest. V imenu prisotnih je v naštevanju očetovih napak izstopal Šeljepin, ki je vse stlačil pod eno kapo — tako načelne zadeve kot čiste nesmisle.

»Mimogrede rečeno,« se je Arzumanjan obrnil k meni, »Šeljepin se je skliceval tudi na to, da so vam brez obrambe podelili naslov doktorja znanosti.«

»Torej v tem je stvar!« mi je nehote ušlo. Prisotni so se obrnili k meni.

»Danes me je oče vprašal, ali sem doktor. Ničesar nisem razumel in začel sem pojasnjevati, da sem pred tremi leti obrnil kandidatsko disertacijo, in kakšna je razlika med naslovom kandidata in naslovom doktorja znanosti. Sedaj mi je jasno, odkod mu

to vprašanje. To je čista izmišljotina. Na doktorsko disertacijo niti pomislil še nisem.«

»Šeljepinu pride vse prav! Tudi majhne laži!« se je razjezil Arzumanjan.

Laž je bila zares majhna, a me je zelo prizadela. Zato, ker mi je Aleksander Nikolajevič Šeljepin zmeraj izkazoval, če že ne prijateljstvo, pa vsaj odkrito prijateljsko naklonjenost. Pogostoma mi je prvi telefoniral in čestital ob praznikih, zmeraj se je zanimal za moje uspehe. Po tem se je razlikoval od svojih kolegov, ki so mi izkazovali pozornost samo kot sinu njihovega tovariša, in nič več kot to. Meni je seveda laskal prijateljski odnos sekretarja CK, čeprav sem v globini duše skrival občutek nelagodnosti, občutje nekakšne neiskrenosti s strani Šeljepina.

A odganjal sem ga od sebe, nisem pustil, da bi se razvil. Sedaj pa takšno odkrito izdajstvo. Zares so vsa sredstva dobra.

»Zelo grob je bil Voronov,« je nadaljeval Arzumanjan. »Nič ni štedil z izrazi. Ko je Nikita Sergejevič nazval člane prezidija kot svoje prijatelje, je vsekaj: «Vi tukaj nimate prijateljev!«

Ta pripomba je izzvala Grišina: »Nimate prav,« ga je prekinil, »vsi mi smo prijatelji Nikite Sergejeviča.«

Drugi so bili bolj zadržani. Breznjev, Podgorni in Kosigin so sploh molčali. Mikojan je predlagal, naj se Hruščova razreši funkcije pr-

vega sekretarja CK, ostane pa naj na dolžnosti predsednika ministrskega sveta ZSSR. Toda njegovega predloga niso sprejeli...

...Pozno je že bilo in poslovali smo se. Nič drugega nam ni preostalo, kot da čakamo naslednji dan. Arzumanjanove besede so nas malo pomirile in nam vlile varljivega upanja.

Takrat še nismo vedeli, da se je oče odločil, da brez boja ponudi odstop. Pozno zvečer je telefoniral Mikojanu in mu rekel, da nima nič proti, če so vsi drugi zato, da ga razrešijo funkcije, ki jo opravlja.

»Star sem že in utrujen. Naj se znajdejo sami. Najpomembnejše sem opravil. Naši medsebojni odnosi in način vodenja so se spremenili v koreninah. Ali je kdo mogel tudi samo v sanjah pomisliti na to, da bi lahko rekli Stalinu, da nam ne ustreza in mu predlagali, naj se upokoji? V prah bi nas zmlel. Sedaj je vse drugače. Strah je izginil in pogovarjamo se kot enak z enakimi. To je moja zasluga. Boril pa se ne bom.«

Našemu telefonu so prisluškovali in za te njegove besede so nasprotniki takoj zvedeli. Mi pa o tem nismo vedeli nič.

Celo jutro 14. oktobra je minilo v mučnem pričakovanju. Nazadnje je okoli dveh popoldne telefoniral dežurni iz očetove sprejemne pisarne v Kremliju in javi, da je oče odšel domov.

uredništvo tel. 21860

Dobra poteza!

Na Bledu se že nekaj časa ubadajo s prometnimi težavami in se verjetno še nekaj časa bodo, saj se načrtovana obvoznica "greje" na ustavnem sodišču pa tudi sicer ni znano, kakšna bo (zaradi pomanjkanja denarja) njena nadaljnja usoda. Mali prometni problemi postanejo veliki zlasti med poletno turistično sezono in v času prireditev (blejska noč, kmečka ohcet), ko Bled obišče tudi po več tisoč ljudi. Letos bodo prometne zagate še večje kot prejšnja leta, ker bodo gradbišča zaradi priprave na svetovno veslaško prvenstvo izjemoma "odprta" tudi poleti. Na gradbišču trgovske hiše je še vedno precej živahno, glavne prometne zamaške pa je pričakovati na cesti med Lescami in Bledom, kjer so pred kratkim začeli graditi nov odsek od savskega mosta do LIP-ove poslovne stavbe.

Ker se turisti in ostali obiskovalci Bleda nekoliko težje znajdejo v gradbenem vrvežu in je tudi sicer mogoče predvideti precejšnje prometne probleme, so se v upravi za notranje zadeve odločili, da miličniške patrulje vsaj ob konicah okrepijo miličniki - študentje. To je dobra poteza in bi jo veljalo povleči tudi za Jesenice, Kranj in morda še za kateri kraj, ki se zlasti poleti ubada s precejšnjimi prometnimi težavami. Ker so njihove naloge predvsem opazovanje, svetovanje in usmerjanje, bi jih potrebovali tudi v krajih, kjer imajo slabe kažipote. Samo primer: šofer avtobusa, polnega tujih turistov, je pred kratkim prevozil precej dolgo pot, preden je našel tisto, ki vodi v središče Kranja. Ko ko je nazadnje s pomočjo domačinov le odkril, se je znašel pred novim, doma nerazrešljivim problemom - kje parkirati.

C. Zaplotnik

Hrup, prekrški, kazniva dejanja

Kranj, junija - Tja do pozne jeseni na cestah ne bo miru pred hrupnimi in hitrimi mopedi, na katere se zlasti kranjski prebivalci na vso moč jezijo. Zlasti problematična je okolica stadiona, kjer se zbirajo motorizirani mladci, Partizanska cesta, močno pomlajena Planina in Čirče ter središče mesta. Mladi (večinoma mladoletni) mopediti pa niso problematični le zato, ker kršijo nočni red in mir, in ker delajo zmedo v prometu, temveč vožnja z lahimi motorji izzove mnogo kaznivih dejanj. Kraje mopeditov in rezervnih delov zanje so tako rekoč na dnevnem redu, le ob zadnji akciji zoper mopeditse so odkrili tri.

Kolesa z motorjem niso nedolžna, kakor so videti. Z nestrokovnimi predelavami, ki se jih lotevajo podjetni mladci kar sami, lahko jekleni konjički razvijejo hitrosti tudi do 90 kilometrov na uro, kar je za neizkušene voznike lahko zelo nevarno. S predelanimi izpušnimi cevmi delajo mopedi neznosen

hrup, zaradi česar se stanovalci mestnih sosesk tudi stalno pritožujejo. Večina mopeditov je mladoletnih, brez ustreznih voznških dovoljenj, v akciji so med njimi odkrili tudi nemalo vinjenih. Ta mala okretna vozilca se zlahka izognejo miličniškim patrolam, zato pridno kršijo tudi odlok o ureditvi prometa skozi mesto. Nizka denarna kazen (15.000 dinarjev) jih seveda ne spametuje - gredo pač enkrat manj na pivo kot sicer.

Starši, hišni sveti in ljudje v krajevni samoupravi problemom, ki nastajajo zaradi mladoletnih mopeditov, niso več kos, zato pač prepuščajo stvar milici. Ta sicer ukrepa zadnja, ko so prekrški, nesreče ali kazniva dejanja že izvršena dejstvo. Toda v prihodnje bo s ponavljajočimi se akcijami, doslednim kaznovanjem in zlasti ukrepanjem zoper starše mladoletnih kršiteljev skušala biti po svoje preventivna.

D. Z. Žlebir

Saj ni res, pa je!

Parkirnina deset tisočakov, kazen pa petnajst

Bled, 7. julija - O togosti naše administracije, ki se ne zga-ne, da bi sproti usklajevala kazni z inflacijo, smo na straneh našega časopisa že nekajkrat pisali; tokrat pa navajamo primer z Bleda, ki nazorno kaže, kam lahko takšna togost privede. Kdor parkira avto v središču kraja, med fujakarsko postajo in hotelom Park, mu pobiralec parkirnine olajša denarnico za deset tisočakov. Ni veliko, vsaj v primerjavi z vrednostjo malega piva v boljši blejski restavraciji ne! Druga možnost, parkiranje avta kjerkoli na pločniku ali ob cesti, je sicer bolj tvegana od prve, saj gre za prometni prekršek, za katerega je po sedanjem zakonu zagrožena kazen do 15 tisočakov, vendar je majhna verjetnost, da bi miličniki kršitelja vsakokrat "ujeli" in ga kaznovali. Da so vozniki že izračunali, kje se jim bolj splača parkirati, ni treba posebej poudarjati, saj se to vsakodnevno kaže - ne le na Bledu, temveč tudi drugje.

C. Z.

Javnost proti oblasti

Čeprav si je oblast po uspešni aretaciji ljubljanske četverice in ob "sodbi v imenu ljudstva" oblikovala prste, pa si mora priznati, da si je prav s tem procesom nakopala na glavo (slovensko) demokratično javnost, ki zahteva, da se proučijo okoliščine in ozadje procesa in da se spremenijo vsi tisti predpisi, ki so v nasprotju z ustavo in mednarodnimi deklaracijami. Če sklepamo po "logiki stvari", se v primeru, da v Sloveniji ne bi bilo procesa proti četverici, komisija republiške skupščine za proučitev kazenske zakonodaje verjetno ne bi ukvarjala s spremembami in dopolnitvami zakona o vojaških sodiščih pa tudi sicer ne bi vedeli, da imamo v državi vzporedni pravni (ne)red in na področju ljudske obrambe in notranjih zadev predpise, ki so nezakoniti in protiustavni. Proces je torej ob vsej osebni tragiki četverice, ki mora na prestajanje kazni v zapor, sprožil za Slovenijo in Jugoslavijo, za socializem in demokracijo, koristne razprave in zahteve, med katerimi so tudi takšne, da naj bi vojaška sodišča sodila samo vojaškim osebam, ki so storile kaznivo dejanje zoper oborožene sile in varnost države, civilnim osebam pa le v primeru vojne ali neposredne vojne nevarnosti, da naj bi bile obravnave pred vojaškimi sodišči javne, obtoženci pa naj bi imeli, tako kot določa zvezna ustava in kot zavezujejo tudi mednarodne pogodbe, pravico do svobodne izbire odvetnika. Če so nekateri ob oblikovanju skupščinske skupine delegatov za celovito proučitev okoliščin in posledic procesa proti četverici dvomili v smiselnost in možnost takšne skupine, pa se je že ob vmesnem poročilu, ki ga je skupina predstavila skupščini 21. junija, pokazalo, da je bila odločitev pametna. Pametna že zato, ker naj bi si nalili novih kapelj čiste vina in tudi marsikaj zvedeli: od Ustavnega sodišča Jugoslavije predvsem to, ali so nekateri neobjavljeni ali tajno objavljeni predpisi o izrednih razmerah in delu organov državne varnosti ustavni ali ne, od slovenskega izvršnega sveta to, ali tudi v Sloveniji obstajajo neobjavljeni predpisi, od skupščinske komisije za nadzor nad zakonitostjo dela službe državne varnosti, kakšna je v Sloveniji praksa tajnih preiskav stanovanj in drugih prostorov...

C. Zaplotnik

Predlog slovenske ustavne komisije

Zoper smrtno kazen v miru in vojni

Ljubljana, 7. julija - Ustavna komisija, ki pripravlja delovni predlog dopolnil k slovenski ustavi, je v četrtek obravnavala poglavje o človekovih pravicah in svoboščinah. Komisija je prislusnila zahtevam iz javne razprave o osnutku dopolnil in oblikovala ustavno besedilo, da se v Sloveniji smrtna kazen ne sme predpisati niti v miru niti v vojnem času. Da tovrstne kazni ni več v mirnem času, ni bilo sporno, zato pa so bili tudi člani komisije različnega mnenja, ali naj bi bila takšna kazen mogoča v vojnih razmerah, ko imata republiško in državno predsedstvo po ustavi možnost, da omejitva posamezne svoboščine in pravice. Člani komisije so glasovali in se večinsko opredelili, da smrtno kazni ni mogoče predpisati niti v vojnem času.

Republiška prometna akcija

V petih urah 344 prekrškov

Kranj, 7. julija - V sredo, 5. julija, od šestih do enajstih dopoldne je na slovenskih cestah potekala republiška akcija, v kateri so miličniki preverjali predvsem spoštovanje predpisov o hitrosti vožnje v naseljih in zunaj njih. Na Gorenjskem so v tem času ustavili 714 vozil in ugotovili, da so vozniki storili 344 prekrškov, od teh 221 prekoračitev hitrosti. 278 voznikov je bilo denarno kaznovanih, 24 so napisali plačilne naloge, tri najst pa so jih ovadili sodniku za prekrške. Najvišja denarna kazen za prekoračitev hitrosti (do 30 kilometrov na uro) je dvajset tisoč dinarjev, obisk pri sodniku za prekrške v primerih, ko voznik v naselju prekorači hitrost za 30 kilometrov na uro, pa se konča z odvzemom voznškega dovoljenja.

C. Z.

Spomini na vojne dni

Cerklje, 8. julija - Ko je Anton Bobnar iz Cerkelj v soboto kopal temelje za gospodarsko poslopje, je našel večji granati, ki sta verjetno še iz časov prve ali druge svetovne vojne. Granate so prevzeli pirotehniki in ju spravili na varno.

Gorenja Žetina, 7. julija - Janko Tavčar z Gorenje Žetine je v petek obvestil oddelek milice Gorenja vas, da je našel mine. Ko sta miličnik in pirotehniki odšla pogledat, sta ugotovila, da gre za mine (za minometalec), ki so bile shranjene v kovinskem kovčku v bližini nekdanje vojašnice iz prve svetovne vojne.

ureja CVETO ZAPLOTNIK

NESREČE

Tovornjak pod cesto

Lesce, 5. julija - Franc Strnad, voznik SCT-jevega tovornjaka, je prejšnjo sredo vozil material z gradbišča nove blejske vpadnice na odlagališče v bližini konjeniškega hipodroma v Lescach. Ko je peljal po makadamski cesti, je zapeljal na neutrjeno bankino, ki se je pod težo tovornjaka in tovora vdrla. Vozilo se je prevrnilo več kot trinajst metrov globoko, v bližino reke Save. Voznik, ki jo je odnesel brez poškodb, je po nesreči odšel neznan kam, tako da je miličnike obvestil šele strojni referent. Škode je za približno 300 milijonov dinarjev.

Nenadoma v levo

Radovljica, 7. julija - 16-letni dijak P.B. iz Radovljice je v pe-

tek dopoldne vozil kolo z motorjem po Gradnikovi cesti v Radovljici. Ko je pripeljal v bližino sindikalnega izobraževalnega centra, je nenadoma zavil levo pred avto, ki ga je iz nasprotnne smeri pripeljal Bogomil Aupič iz Zapuž. V nesreči se je motorist hudo poškodoval in so ga odpeljali na zdravljenje v jeseniško bolnico.

Otrok pred avto

Kranj, 9. julija - 7-letni Goran B. iz Kranja je v nedeljo zvečer zapeljal s kolesom iz neprednostne ceste v križišče Ceste 1. avgusta in Ceste Franca Rozmana-Staneta in zaprl pot avtu, ki ga je pripeljal Dautu Pajazitu z Bistrice pri Trzinu. Kolesar je trčil v sprednji del avta in si v nesreči zlomil nogo.

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

Očetje in sinovi

Oče je izzval prepir, sin pa je že v tistih letih, da se ne pusti več komandirati. V obračunu bi roditelj kmalu potegnil kratko. Sin se namreč ni pomišljal dvigniti roko nad očeta. Ker ga nemara prekaša tudi po moči, je moral stari klicati jeseniške miličnike. Pomirili so ju že, na očetovo stran pa se vendarle niso postavili. Povsem hladno so ga prijavi sodniku za prekrške.

Kar skozi izložbo

V trgovini Rožca na Jesenicah so bili zadnjič priča zanimivemu dogodku, ko je eden od kupcev nehotе vstopil skozi izložbo. Domačin Lojze se ga je namreč preveč nalezl, razbil je izložbeno okno in scela padel v izložbo. Bilo je tudi nekaj krvi, zato so moža raje poprej odpeljali v zdravstveni dom, preden so mu prebrali levite zaradi pijanosti in nedosojnega vedenja.

Ljudje so bili vznemirjeni

Možakar, ki je bil pijan obležal pred kinom Center v

Kranju, pri mimoido- čih ni naletel na razumevanje in sočutje. Nasprotno, zgražali so se, ker nekdo tako krši javno moralo, da je že opoldne omagal pod težo maliganov. No, navsezadnje so ga dobre duše pobrale in odpeljale domov v Predvdor.

Zgodaj so ga zbudili

Noči še niso prav tople, zato klatežem ni ravno lahko. Po kleteh in vežah si iščejo prenočišče. Našemu znanцу z ulice je prišel prav zapuščen kombi na Kokrskem bregu. V njem je prebil mirno noč, zjutraj pa so ga zbudili kot v hotelski sobi. Ves krmežljav te poteze pozornosti s strani kranjskih miličnikov ni znal prav ceniti.

Dvakrat preveč točil

V bifeju na ulici Nikole Tesle v Kranju so miličniki kar dvakrat prijavi točaja, ker je bil pri točenju alkohola preveč velikodušen. Ne da je pridno natakala že pijan, temveč tudi mladoletnikom. Ker pa je fant očito debele kože, se utegne dogodek še ponoviti.

Kako (ne)čist zrak dihajo Ločani

Škofja Loka, 10. julija - Na zadnji občinski skupščini je šlo precej neopazno mimo poročilo o onesnaženosti zraka z žveplovim dioksidom in dimom v kurilni in nekurilni sezoni 1988/89 v mestu Škofja Loka. Meritve je, kot vsako leto, opravil Hidrometeorološki zavod Slovenije na merilni postaji na Spodnjem trgu v Škofji Loki.

Številke kažejo, da je bila Škofja Loka v zadnji kurilni sezoni uvrščena s povprečno koncentracijo žveplovega dioksida 0,07 (leto prej 0,04) na 20. mesto med 44 slovenskimi kraji, kjer opravljajo meritve. Zrak je bil v Škofji Loki onesnažen tri do štirikrat manj kot v vodo- čih Trbovljah in Hrastniku. Po povprečnih koncentracijah dima je Škofja Loka z 0,04 (eno kurilno sezono prej 0,03) uvrščena na drugo do osmo mesto.

In kako je bilo v nekurilnem obdobju? Na kratko slabo, saj je znašala povprečna koncentracija žveplovega dioksida 0,02, s čimer je Škofja Loka prišla v skupino krajev takoj za Trbovljami, Hrastnikom, Ljubljano, Krškimi in Metliko. S povprečno koncentracijo dima 0,01 je Škofja Loka v zelo številni skupini od 3. do 40. mesta.

Poznavalci ugotavljajo, da si posledice slabega zraka v nevetrovni Škofji Loki v približno enakih tretjinskih deležih delijo industrijski izpuhi, kurjenje s premogom in individualnih kotlovnih in promet. Odkar je industrija na Trati večidel prešla na ogrevanje s plinom, se to pozna tudi na manj onesnaženem zraku v Škofji Loki, kjer zato še posebno veliko pričakujejo od načrtovane nadaljnje plinifikacije mesta. Skupščina se je izrekla za pospešitev ureditve teh načrtov, plinifikacija naj bo prvenstvena naloga v naslednji petletki! Razen tega je skupščina zadožila gorenjske inšpekcijske službe ter Hidrometeorološki zavod Slovenije, da posreduje program ukrepov za zmanjšanje onesnaženosti zraka v žveplovim dioksidom in dimom.

H. Jelovčan

Leta 1988 je bilo na gorenjskih cestah poškodovanih ali uničenih 1000 prometnih znakov. Škoda je bila velika in se je porazdelila med prebivalce Gorenjske.

Zato napovemo vojno vsem nekulturnim posameznikom, ki z vandalizmom siromašijo naše žepke. Verjetno se ne zavedajo, da »molčeči« prometni znaki opozarjajo na prometne pasti in nas tako varujejo pred nezgodami.

Občinski sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu na Gorenjskem.

Tekmovanja v nogometnih ligah končana

Gorenjska ostala na pragu prve lige

Kranj, 3. julija - Gorenjski nogomet predstavnika v prvi slovenski ligi ni imel, zato pa so v območni ligi zahod nastopala kar štiri moštva, od katerih je najboljši Triglav na tretjem mestu. Tako tudi v prihodnji sezoni Gorenjska ne bo imela zastopnika v najkakovostnejšem slovenskem nogometnem tekmovanju. Največ so dobili nogometaši Britofa: člani, ki so zmagali v gorenjskem tekmovanju, so se uvrstili v območno slovensko ligo, mladinci pa v slovensko mladinsko ligo. Končana so tudi tekmovanja v gorenjskih ligah.

V območni slovenski ligi - zahod so z Gorenjske igrali Triglav, Jesenice, Naklo in Sava. Prvenstvo je bilo zanimivo kot še malokdaj, saj se do konca ni vedelo, kdo bo zmagal in kdo bo izpadel, res pa je, da je kakovost nogometa nekoliko padla. Na račun točke v zadnjem kolu v Naklem je zmagal Elan iz Novega mesta, Jadran Lama, ki je vodila večino tekmovanja, pa je zaradi slabše igre v zadnjih kolih in poraza v zadnjem kolu v Ajdovščini je osvojila drugo mesto. Na tretjem mestu je najboljši gorenjsko moštvo, Triglav iz Kranja, ki je zelo dobro začel spomladanski del, vendar je po dveh zaporednih porazih v Biljah in Ajdovščini zapravil možnosti za vrh. To je v bistvu neuspeh, saj je Triglav angažiral precej novih igralcev od drugod, med sezono menjal trenerja, vendar to ni pomagalo. Zastopani so bili nekateri domači igralci. Če bo želel Triglav v prvo ligo, kar je bil že letošnji cilj, bodo nujne korenite spremembe. Slavija je četrti, Naklo pa je peti, ki ni igralo tako kot pretekla leta, ko je bila prav spomladinske forme na vrhuncu. Z nesrečnim porazom v Ajdovščini, kjer jih je oškodoval sodnik, in proti Triglavu, je bilo z možnostmi za vrh konec. Peto mesto je solidno, čeprav igralci z njim ne morejo biti zadovoljni. Osme so Jesenice s pomlajeno ekipo. Igrale so s spremenljivo formo, tri kola pred koncem doma nepričakovano izgubile s Postojno in si zagotovile obstanek šele v zadnjem kolu z zmago proti neposrednemu tekmeccu za obstanek Primex Adrij. Deveta in deseta sta Primorje in Postojna, enajsta pa Sava, ki izpada iz lige, čeprav bi po igrah v gosteh zasluzila obstanek, doma pa je spomladis le enkrat zmagala. Na njeno mesto v območni ligi se je uvrstil Britof, ki je zmagal v gorenjski ligi, v kvalifikacijah izločil Solinarja iz Pirana. Nova člana te lige sta tudi Tabor Jadran in

Končana tudi gorenjska tekmovanja

Medobčinska nogometna zveza Gorenjske nam je poslala tudi končne vrstne ređe v ligah, ki jih je ona organizirala. V članski ligi je vrstni red naslednji: Britof 36, Alpina 33, Tržič 29, LTH 28, Visoko 26, Lesce 21, Zarica 20, Creina Primskovo 18, Bitnje 15, Mavčiče 15, Polet 14 in Kokrica 9. Med mladinci je prvak kranjski Triglav, ki je v dveh tekmah premagal prvaka mladinske lige kranjske občinske nogometne zveze Zarico. Gorenjska je imela namreč dve enakovredni mladinski ligi. Vrstni red: Triglav 20, Naklo 19, Jesenice 16, Visoko 12, Šenčur 9, Lesce 8 in Kokrica brez točk.

Tudi med pionirji smo imeli na Gorenjskem tri enakovredne lige. Na zaključnem turnirju prvakov lig je zmagal Triglav iz Kranja. V ostalih dveh ligah pa sta zmagala Tržič v skupini A in Polet v skupini B. Triglav je prvak tudi v tekmovanju kadetov. Tekmovanje kadetov je vodila občinska nogometna zveza Kranja.

Kdo bo v prihodnje sodeloval v ligah oziroma bo izpadel, bo odločal izvršilni odbor zveze, na osnovi pogojev, ki jih imajo klubi (igrišče, garderobe, mlajše selekcije itd.).

J. K.

Prvič v Kranju

Pionirska kegljaška šola

Kranj, 6. julija - Kegljški klub Triglav iz Kranja je prvič na Gorenjskem in med prvimi v Sloveniji organiziral pionirsko kegljaško šolo. Odziv je bil presenetljivo dober, saj se je dobra dva meseca po trikrat tedensko zbiralo na kranjskem kegljišču 5 pionirk in 15 pionirjev od 4. do 8. razreda iz osnovnih šol Franceta Prešerna, Simona Jenka, Staneta Žagarja, Matije Čopa in Šenčurja. Pionirsko kegljaško šolo so vodili znani kegljaški trener Triglava Franc Belcijan, svetovni prvak v kegljanju Boris Urbanc in trener ženske ekipe kranjskega Triglava Miran Štucin. Šola kranjskemu kegljanju veliko obeta in zagotavlja zanesljivo prihodnost, saj že sedaj prihaja v kranjski klub vedno več mladih talentov, zato so realna predvidevanja Triglava, da se s svojimi igralci prebije v prvo zvezno kegljaško ligo. Republiško tekmovanje bodo imeli letos tudi pionirji. Štiri-krat bodo tekmovali in najboljši bo postal uradni slovenski prvak. To je dobro, saj morajo imeti tudi najmlajši čim več tekmovanj.

Disciplina udeležencev kegljaške šole je bila na presenetljivi višini. Na zaključni tekmi so prejeli najboljši diplome, klub pa je za vse pripravil skromno pogostitev.

Na zaključnem tekmovanju pionirske kegljaške šole so učenci 5. in 6. razredov metali po 2 krat 25 lučajev v polno s kroglo, premera 14 centimetrov. Prvi je bil Dejan Zajc 221, drugi Simon Bukovnik 208 in tretji Igor Gabor 202. Učenci 7. in 8. razredov so igrali 4 krat 25 lučajev polno. Zmagal je Zlato Šparakel 505, drugi je bil Fedja Bešić 493 in tretji Niko Klobučar s 484 podrtimi keglji. Pionirke so metale 4 krat 25 lučajev polno. Zmagala je Mateja Delavec 454, druga je bila Mojca Jerala 449 in tretja Judita Tkalec 422.

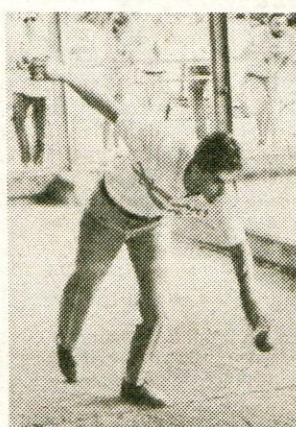
J. Košnjek

Balinanje

Trije Gorenjci v finalu

Primskovo, 9. julija - Balinarski klub Primskovo je v soboto in v nedeljo organiziral finale republiškega članskega prvenstva v balinanju za posameznike in v zbijanju. Sodelovalo je 24 najboljših slovenskih balinarjev, v finale osmih najboljših pa so prišli kar trije Gorenjci.

Da sta Gorenjska in Primskovo dobila organizacijo finala, sta najmanj dva vzroka. Gorenjsko balinanje je v kakovostni rasti, saj je na Gorenjskem v 31 klubih registriranih kar 431 balinarjev, gorenjsko balinanje pa je s tremi klubi zastopano v medrepubliški ligi sever in s sedmimi klubi v republiški ligi, Primskovo pa dosega iz leta v leto boljše rezultate in tudi igrišča ima zelo dobro urejena. V sobotno finale se je uvrstilo 24 najboljših slovenskih balinarjev iz naslednjih območnih zvez: Ljubljana, Nova Gorica, Sežana, Novo mesto, Postojna, Obala in Notranjska ter seveda Gorenjska, za katero so razen prvaka Pavla Fendeta s Primskovega igrali še Brenk (Čirče), Štancar (Trata) in Roos (Huje). Na sobotnem predtekmovanju se je Brenku, Štancarju in Ro-

Miloš Roos, član hujanskega kluba, med igro v finalu.

osu uspelo uvrstiti v nedeljsko finale osmih najboljših, Fende, ki je igral v najmočnejši skupini, pa je tesno, v izredno

ostrem boju, izgubil s Požarjem iz Sežane, ki je eden najboljših jugoslovanskih balinarjev. Kljub temu je uvrstitev trojice v finale izreden uspeh, ki si ga verjetno nihče ni nadejal. Na Primskovem oba dneva ni manjkalo občinstva. V soboto je balinarje spodbujalo skoraj 300 ljubiteljev tega športa. Tekmovanje je bilo vzorno organizirano, za kar imajo zasluge balinarski delavci Kranja, ki so za to tekmovanje združili moči, glavni sodnik je bil predsednik

Rezultati s Primskovega

Roos: Rijavec 4 : 13, Ozbič : Gorenc 12 : 13, za 5. mesto Brenk : Letnikovski 5 : 13, za 3. mesto Roos : Ozbič 5 : 13, za 1. mesto Rijavec : Gorenc 13 : 7. Končni vrstni red: 1. Rijavec (Skala), 2. Gorenc (Sloga), 3. Ozbič (Skala), 4. Roos (Huje), 5. Letnikovski (Sloga); Zbijanje: 1. Bojan Novak (Primskovo) 61, 2. Aleš Škobrne (Polje) 57, 3. David Letnikovski (Sloga) 51, 4. Matjaž Pelc (Polje) 47, 5. Gordan Ozbič (Skala) 43. Prvih pet posamično in v zbijanju se je uvrstilo na državno prvenstvo, ki bo 13., 14. in 15. oktobra v Ljubljani.

Območne balinarske zveze Gorenjske Ivan Breznik, ki je obenem tudi predsednik zbora sodnikov Balinarske zveze Jugoslavije, sodnika pa sta bila Janez Košmrlj in Miro Pevac z Balinarskega kluba Huje.

J. Košnjek, foto: G. Šinik

Padalstvo

Leščani odlični na Češkoslovaškem

Lesce, 5. julija - Po uspešnem treningu in tekmovanju v češkoslovaškem Lučencu so si leški padalci privoščili malo oddiha. V petek, 14. julija, pa se v Lescah že začneja republiško prvenstvo v padalstvu, ki bo končano v nedeljo, 17. julija.

Češkoslovaški trening je za Leščane, ki predstavljajo tudi državno padalsko reprezentanco, trajal deset dni, potem pa je sledilo še petdnevno tekmovanje. Z dosežki so lahko Leščani več kot zadovoljni. V sodobnem padalskem središču so Leščani vadili skupaj z najboljšimi domačini, vzhodnonemškimi in francoskimi padalci, na tekmovanju pa so bili razen naših in domačinov še Francozi, Vzhodni Nemci, Poljaki, Sovjeti in Turki, vsi z najboljšimi postavami. Skupno je tekmovalo 90 padalcev. Od Leščanov so bili na Češkoslovaškem prva ekipa Intihar, Bogdan Jug, Svetina, Pogačar in Mirt, druga ekipa z mlajšimi padalci Božičem, Erjavcem in Salkičem ter dekletoma Avbljevo in Grgičevo.

Tekmovanje je motilo izredno slabo vreme, bilo pa je v znamenju ostrega dvoboja med Francozi in prvo ekipo Lesc. Leščani so bili na koncu drugi za svetovnimi prvaki v skupinskih skokih na cilj, v kombinaciji pa tretji. Bogdan Jug je bil tretji v skupinskih skokih na cilj, peti v figurativnih skokih in drugi v generalni razvrstitvi.

REZULTATI - skupinski skoki na cilj: 1. Francija 5 centimetrov iz 40 skokov, 2. ALC I 12 cm, 3. ČSSR 21 cm, 6. ALC II 35 cm; skoki na cilj posamezno (8 skokov in dva finala): 1. Gravier 1 cm, 2. Bernachot 2 cm (oba Francija), 3. Bogdan Jug 3 cm, 5. Mirt 5 cm, 9. Erjavac 9 cm, 11. Intihar 7 cm, 19. Svetina 10 cm (oba sta opravila 9 skokov); figurativni skoki (4 serije): 1. Bernachot 28,06 sek., 2. Lauer 29,11 sek. (oba Francija), 3. Seigner 29,49 sek (DDR), 5. Jug 31,47 sek; kombinacija posamezno: 1. Bernachot (Francija), 2. Jug, 3. Gravier (Francija). Med ženskami je Irena Avbelj zasedla odlično tretje mesto v figurativnih skokih.

Drago Bunčič

Avto moto šport

Uspešen start Katrašnika

Tržič, 2. julija - Na Grobniku pri Reki je bila dirka za državno prvenstvo motociklistov. V kategoriji do 80 ccm je zmagal Matulja, štiri stotinke sekunde pred Janezom Pintarjem, ki ne bo več vozil v kategoriji 125 ccm, ker je svojo hondo prodal, novega pa bo dobil konec leta. V kategoriji do 250 ccm je prvič na kawasakiju nastopil Darko Katrašnik iz Radovljice, član AMD Tržič, in med 22 prekaljenimi dirkači zasedel solidno osmo mesto. V formuli motoristov TT I je dirkal Brane Lipnik iz Most pri Zirovnici na kawasakiju, ki je član Domžal, in bi med 24 dirkači deveti.

Triatlonska zmaga Globočnika

Tržič, 21. junija - V Vrbi, koroškem turističnem središču ob Vrbskem jezeru je bilo veliko mednarodno prvenstvo Avstrije v triatlonu, ki se ga je v dokaj hladnem vremenu udeležilo več kot 250 tekmovalcev in tekmovalk iz številnih srednjeevropskih držav. Med udeleženci so bili tudi tekmovalci iz Slovenije in Hrvaške. Lep mednarodni uspeh je v konkurenci mladincev na tekmovanju za "Rožo Vrbskega jezera" dosegel mladi Tržičan Tomaž Globočnik, ki je v svoji skupini osvojil 1. mesto ter bil v triatlonu B, kjer so se mlajši tekmovalci merili v plavanju na 500 metrov, kolesarjenju na 20 kilometrov in teku na 5 kilometrov, absolutno tretji s časom 54:24. Absolutno je bil najhitrejši Avstrijec Helfenschneider, ki je nastopil v skupini starih od 21 do 29 let in je dosegel čas 52:58. Drugi je bil Kazter (A) s časom 54:15. Mladega Tržičana so za ta uspeh nagradili s povabilom za sodelovanje na bližnjem evropskem prvenstvu v triatlonu, ki bo 9. julija v Zell am Seeju.

V bolj zahtevnem triatlonu, triatlonu A, kjer so discipline 1500 metrov plavanja, 40 kilometrov kolesarjenja in 20 kilometrov teka pa se je med 132 udeleženci od Jugoslovancev najbolje uvrstil Ljubljčan Jože Tomšič, ki je bil 3., Tržičan Matjaž Globočnik pa je bil 54.

J. Kikel

OD TEKME DO TEKME

Nogometni turnir na Brezjah - Športno društvo Brezje nad Trzičem je priredilo na Ježah v počastitev krajevnega praznika turnir v malom nogometu. Sodelovalo je 6 ekip. Zmagala je veriga, ki je v finalu s 4 : 2 premagala Mladino iz Begunj. Tretji so bili Mladi upi, četrti pa Veterani. Sodelovali sta še moštvi Partizana iz Begunj in domačega športnega društva. - J. Kikel

Gorska dirka do Dražgoš za republiško prvenstvo rekreativcev in veteranov - Kolesarski klub Janez Petercel iz Škofje Loke je priredil gorsko kolesarsko dirko Dražgoše 89, ki je šla za republiško prvenstvo rekreativcev in veteranov, razen njih pa so dirkali tudi pionirji A. Med pionirji A so bili najboljši Bojan Zihel (Sava), Uroš Brtoncelj (J. Petercel) in Domen Kozjek (Bled). Pri rekreativcih R 1 so prva tri mesta osvojili Stojan Zakelj (Alpina), Gorazd Podrekar (Janez Petercel) in Simon Strnad (Sežana), med rekreativci R 2 pa so bili najhitrejši Štefan Žlebič (Koper), Jože Rogelj (Litostroj) in Jože Dolžan (Rog Franek). Med veterani A je zmagal Janez Markovič (Grosuplje) pred Milan Frelih (J. Štucin), in Mirom Pintarjem (J. Petercel), med veterani B Jože Hafner (Adria) pred Petrom Bertonom in Nikom Mescem (oba J. Petercel), med veterani C pa je zmagal Vinko Novak (Kokrica) pred Janezom Gromom (Litostroj). Pri veteranih D je zmagal Vinko Sink (J. Štucin) pred Henrikom Neubaverjem (Rog Franek), pri veteranih E pa Vladimir Makuc pred Milanom Žirovnikom (oba Rog Franek), tretji pa je bil Ciril Erzenožnik (Alpina). J. K.

Namizni tenis

Merkur izpadel, Jeseničani prvaki

Kranj, 27. junija - Končana so tekmovanja v namiznoteniških ligah, odigrane pa so bile tudi že kvalifikacije za vstop v višja tekmovanja. Med moškimi se je slovenski predstavnik Merkur iz Kranja uvrstil v medrepubliško namiznoteniško ligo zahod.

V ženski medrepubliški ligi zahod je zmagal Metalac Olt, ljubljanska Ilirija pa je druga. Primex Vrtojba je četrta, kranjski Merkur pa je izpadel, saj je nastopal s pionirkami.

Končane so tudi vse republiške lige. V moški je dobro igral Merkur, v ženski pa je zmagala Semedela, ki se je že uvrstila v medrepubliško ligo. Jeseničanke pa so bile tretje. V I. B moški ligi zahod so Jeseničani premočno zmagali. Sava iz Kranja pa je bila peta.

J. K.

CESTNO PODJETJE KRANJ
Jezerska c. 20
64000 KRANJ

Po sklepu odbora za delovna razmerja objavljamo prosta dela in naloge

1. PROJEKTANT - 1 DELAVEC

Pogoji: diplomirani gradbeni inženir - VII. stopnja, 4 leta delovnih izkušenj, 3 mesečno poskusno delo.

2. GEOMETRSKA DELA - 1 DELAVEC

Pogoji: geodetski tehnik - V. stopnja, 4 leta delovnih izkušenj, 3 mesečno poskusno delo.

3. VZDRŽEVANJE CESTE

Za enoto Radovljica 1 delavec
Za enoto Tržič 1 delavec

Pogoji: priučen delavec - cestar z internim izpitom oz. strokovnim tečajem, 1 leto delovnih izkušenj, starejši od 18 let, 3 mesečno poskusno delo.

Za objavljena dela in naloge bodo delavci združili delo za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov: Cestno podjetje Kranj, Jezerska cesta 20. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 15 dni po sprejemu sklepa.

MALI OGLASI

27-960
cesta JLA 16

APARATI STROJI

Prodaj TROSILEC hlevskega gnoja krpan. ☎ 49-166 10489
Barvni TV iskra azur, star 4 leta, prodam. ☎ 40-204 10497
Sončne KOLEKTORJE imp. nove, prodam 40 odstotkov ceneje. ☎ 37-949, zjutraj ali zvečer 10499
Ugodno prodam 6 sončnih KOLEKTORJEV in manjšo krožno ŽAGO za les. ☎ 68-715 10503
Židate hišo, pa rabite KONZOLNO DVIGALO? Oglasite se: Britof 310, Kranj 10505
3 leta staro zamrzovalno SKRINJO lth poceni prodam. ☎ 621-227 10507
Prodaj rabljen enoredni PLETILNI STROJ znamke Art knitter, model 2.000. Cena ugodna. Marjeta Dolinar, Blaževa ul. 10, Škofja Loka 10523
Ugodno prodam 2 sončna KOLEKTORJA imp. Poljanska 29, Škofja Loka 10531
Prodaj ŠTEDILNIK iskra korona (2 + 2). ☎ 620-815 10532

Prodaj STRUŽNI STROJ za obdelavo lesa, standard. Meterc, Zabreznica 37/a, Žirovnica, ☎ 80-653 10549

POSESTI

MARKETING AGENCIJA "CLM" BLED vam nudi strokovno pomoč pri nakupu, prodaji, zamenjavi hiš, parcel, vikendov, stanovanj in kmetij na Gorenjskem. Obiščite nas vsak dan, razen nedelje, od 8. do 11. ure! C. v Megre 7/a, Bled, ☎ 78-356 10147

Prodaj se GARAŽA v Dražgoški ulici v Kranju. ☎ 70-251 10471

Ugodno prodam PARCELO, 300 kvad. m., v Premanturi, v bližini kampa Stupice. ☎ 36-530 10563

RAZNO PRODAJ

Ljubiteljem živali oddam dva mala tigrasta MUCKA. Prodaj tudi 100-litrski HLADILNIK. ☎ 73-449 10509
Prodaj CITROEN GS palace, letnik 1977, registriran in KRAVO po izbiri. Košnjek, Olševik 26, Pred-dvor 10516
Prodaj suhe hrastove PLOHE in PREBIRALNIK za krompir z mrežami. ☎ 68-733 10520
Prodaj barvni TV azur, star 4 leta, MOTORNO ŽAGO husquarno, potrebna manjšega popravila in VLEČNO KLJUKO za Golf, letnik 1979. Pipan, Hrastje 135, Kranj 10521

Prodaj ŠKODO, letnik 1976 in 4 tone SENA. Remic, Pšenična polica 10, Cerklje 10543

Prodaj skoraj novo JADRALNO DESKO partner, JADRO mistral ter rabljen PRALNI STROJ candy. ☎ 23-928 10551

Prodaj manjši CIRKULAR in suhe deske, deb. 5 cm - hrast, lipa. ☎ 75-371 10560

GRADBENI MATERIAL

Ugodno prodaj CEVI za vrtno ograjo, 5/4", gradbeno OMARO in večjo pasjo UTO - brunarico. Bojan Čepin, Sajovčeva nas. 24, Senčur 10493

Prodaj nova GARAŽNA VRATA. Informacije na ☎ 38-167 10524

Prodaj nov 95-litrski BOJLER za centralno kurjavo in rabljeno PEČ za centralno kurjavo ter 200 kvad. m. smrekovih OBLOG, šir. 9 cm. ☎ 66-411 10530

Ugodno prodaj silikatno OPEKO za fasado, 8.000 kosov, II. kvaliteta. Gašperlin, Britof 159, Kranj 10548

ČESTITKE

Očku Matevžu Mokorelu iz Bistrice pri Trzinu želi za 40. rojstni dan, veliko sreče, trdnega zdravja in mnogo veselja, njegov sin Rok, ki mu pošilja še 40 poljubčkov. Staro mamo Lojzko pa prisrčno pozdravlja. 10546

Obiščite nova teniška igrišča z umetno maso **plexipave** v Predgradu pri hotelu Bor — Grad Hrib. Organiziramo vse vrste tečajev (začetne, nadaljevalne in izpopolnjevalne). Posebna ugodnost za vse ljubitelje belega športa: 9 ur igranja v enem mesecu — 10. ura zastonj
Informacije in prijave:
Recepcija hotela Bor, telefon (064) 45—080.

STAN.OPREMA

Prodaj REGAL za dnevno sobo - hrast, dim. 3,20 x 2,40 m. Plačilo možno tudi na obroke. ☎ 21-194, Kokrica 10492

Ugodno prodaj dva JOGIJA. ☎ 78-288 10513

Prodaj dva KAVČA. Albina Sajovic, J. Gabrovska 19, Kranj, ☎ 37-349 10515

Ugodno prodaj KUHINJO marles s pomivalnim koritom. ☎ 80-096, po 17. uri 10539

Prodaj KUHINJO talia, električni ŠTEDILNIK in PRALNI STROJ. ☎ 33-538 10557

STANOVANJA

2-sobno opremljeno STANOVANJE s centralno kurjavo, v bližini Gasilskega doma v Kranju, oddam za dobo 1 do 2 let. Lahko tudi študentkam. Šifra: LEPO OKOLJE 10502

Študentka najame v Kranju ali bližnji okolici GARSONJERO ali SOBO. Možno predplačilo. Kličite na ☎ 38-410, od 12. do 15. ure 10554

VOZILA

Prodaj dobro ohranjen VW GOLF JGL, letnik 1982. Kastelic, Čirče 41, Kranj

Prodaj PEUGEOT 204, registriran do maja 1990. Šparovec, Cankarjeva 22, Trzin 10420

ATX 50, star 1 leto, prevoženih 500 km, prodaj za 70 odstotkov cene novega. ☎ 66-824, Primožič 10490

Prodaj Z 128, letnik 1986, prevoženih 31.000 km. Miro Pranjčič, Vodnikova 4, Lesce 10494

Prodaj Z 126 P, letnik maj 1987, 13.000 km, garažiran. ☎ 42-473, Unk 10495

LAVERDO 500 prodaj ali zamenjam. ☎ 82-879 10496

Prodaj JUGO 45 AX, letnik november 1987. Retljeva 11, Kranj - Čirče 10498

KOMBI Z 850, letnik 1984, 40.000 km, registriran do marca 1990, ugodno prodaj. ☎ 69-413 10501

Prodaj dirkalno KOLO pinarello. ☎ 45-276 10504

Prodaj VW 1303, letnik 1975, do bro ohranjen. Cena po dogovoru. ☎ 66-045 10510

Prodaj Z 750, letnik 1978, celega ali po delih. Žabnica 64 10518

Prodaj R 4 GTL, letnik december 1986, prevoženih 27.000 km. Miran Ravnik, Dežmanova 1, Lesce 10519

Z 750 SC, letnik 1978, registrirana do konca maja 1990, prodaj. Gorazd Koselj, Matije Čopa 1, Bled, ☎ 78-386 10522

OTROŠKA TRGOVINA

"ZAJČEK"

na trgu RIVOLI na Planini v Kranju (za »Boltezom«)

vas obvešča, da prodaja vse za otroke do 10 let: oblačila, kozmetiko, igrače, avtosedeže, stajice, zibke, vozičke

POSEBNA PONUDBA:

ovitki za zvezke, vrečke za risalni blok, vrečke za copate in podobno za šolarja še po lanskim cenah. Vrtni ležalni stol — otroški za samo 128.000 din. Na zalogi kombinirani in športni otroški vozički uvoz iz Italije. Se priporočamo!

JUGO koral 55, letnik 1988, prodaj. Pirc, Seljakovo nas. 46, Kranj - Stražišče 10525

CITROEN GSX 1.2, letnik 1977, prodaj. Cena 1.200 DEM. ☎ 48-612 10526

Prodaj Z 750, 55 KM, športno urejena. Zupan, Kropa 45/a 10528

Z 750 LE, letnik 1982, prodaj. ☎ 23-437, popoldne 10529

R 4 GTLJ, letnik 1987, ugodno prodaj. ☎ 75-236 10533

Prodaj BLATNIKE za Fiat 125 ter ostale rezervne dele. Mandelc, Mlinska 24, Bled 10534

Poceni prodaj tomos AVTOMATIK. ☎ 34-471, od 8. do 18. ure 10535

Z 101 konfort, letnik 1979, prodaj. Zasip, Dolina 5, Bled 10537

Prodaj tomos pony 3, prevoženih 600 km. Golnik 114 10540

Prodaj R 18, letnik 1987 ali menjaj za cenejši avto ter AVTOMATIK, star 1 leto, 20 odstotkov ceneje. Sp. Bitnje 47, Žabnica, ☎ 44-602 10544

Prodaj AVTOMATIK. ☎ 23-414 10547

Prodaj Z 101, letnik 1976. Rožna dolina 3, Lesce 10553

BT 50, nov, prodaj. ☎ 74-928 10555

Prodaj obnovljeno Z 101, letnik 1977. Katarina Jelenc, Dražgoše 42, Železniki 10558

Prodaj ali zamenjam za osebni avto, poltovorno VOZILO hano-mag, vozen z B kategorijo, potreben manjšega popravila. Informacije na ☎ 81-845, popoldne ali popoldne Metaj, Alpska 15, Bled 10559

ŽIVALI

Prodaj 14 dni starega BIKKA. Markovič, Žeje 15, Duplje 10506

Prodaj dva TELIČKA simentalca, stara 3 tedne. Knafelj, Doslovče 15/a, Žirovnica, ☎ 80-855 10508

Prodaj 1 leto staro TELICO simentalco, težko 350 kg in novo moško KOLO - ugodno. ☎ 80-319, po 17. uri 10562

Tri mlade MUCKE nudimo brezplačno dobri ljudem. Kličite na ☎ 23-138 ali 48-556 10564

Prodaj brejo črno-belo TELICO. Ogled popoldne. ☎ 79-825 10511
Prodaj 7 dni staro črno-belo TELIČKO in visoko brejo KRAVO. Hraše 30, Lesce 10552

ZAPOSLOTITVE

Lokal v središču Kranja zaposli pridnega fanta ali dekleta za STREŽBO. Poskusna doba 3 mesece. Informacije na ☎ 26-267, popoldne do 14. ure 10491

Zaposlim PRODAJALCA živilske stroke iz okolice Bleda, Lesc, Radovljice. ☎ 061/40-617, od 19. do 21. ure 10514

KUPIM

Kupim čelni NAKLADALEC riko Ribnica za traktor torpedo 75 ali 45 KS. Ponudbe na ☎ 58-142 10500

Kupim dobro ohranjen 50-litrski namizni HLADILNIK. ☎ 36-284 10527

OBVESTILA

Priključite se ŠOLI TENISA v Predgradu. Organiziramo začetne, nadaljevalne in izpopolnjevalne tečaje za otroke, mladino in odrasle. Po želji v dopoldanskem ali popoldanskem času. Organiziramo tečaje za manjše skupine, nudimo tudi individualne ure. Informacije in prijave na ☎ 45-080 10321

Vse naše dosedanje kupce vabimo v novo PRODAJALNO "SIK" v Senčurju (bivša trgovina Na vasi), kjer boste po dostopnih cenah kupili: porcelan, keramiko in ostale dekorativne predmete. Aranžiramo darila in dekoriramo po posebnem naročilu! Pričakujemo vas v prodajalni vsak dan popoldne in ob sobotah popoldne. 10536

ZAHVALA

Ob prerani izgubi dragega moža, očeta, tasta in starega očeta

IVANA MIKLJA

se iskreno zahvaljujem sosedom, sorodnikom in znancem, ki so nam v času njegove bolezni pomagali in ob najtežjih trenutkih sočustvovali z nami. Zahvala osebu Nevrološke klinike, Gastro kirurgije in Hematološke klinike ter posebno mag. Vadjalu. Iskrena hvala vsem!

VSI NJEGOVI

ZAHVALA

V veliki bolečini smo v četrtek, 27. junija, na kranjskem pokopališču pospremili k večnemu počitku našega ljubega in najdražjega moža, atija, dedija, sina, brata, strica, bratranca, tasta in svaka

JANKA NAGLIČA

roj. 21. julija 1934

Iskreno se zahvaljujem vsem, ki ste nam pomagali in sočustvovali v teh težkih trenutkih. Zahvaljujem se zdravstvenemu osebu UKC iz Ljubljane in patronažnemu osebu in zdravnikom iz zdravstvenega doma Kranj. Prav posebna hvala dr. Jerajevi za njeno nesebično pomoč ob njegovi težki bolezni. Hvala vsem sorodnikom, sosedom, bivšim sosedom za podarjeno cvetje in izraze sožalja. Hvala bivšim sodelavcem iz Orodjarne in socialni službi Iskra Kibernetika, hvala OOS Jelen. Hvala pevcem Zupan za ganljivo odpeto žalostinke ter cerkvenemu zboru iz Čirč. Lepa hvala g. kaplanu Janezu za lep pogrebni obred. Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili v njegov prerani grob.

ŽALUJOČI: žena Vera, hčerka Boža in sin Jani z družinama ter ostalo sorodstvo
Čirče-Kranj, julij 1989

ZAHVALA

V 48. letu nas je po hudi bolezni zapustila draga žena, mami, hčerka, sestra, teta

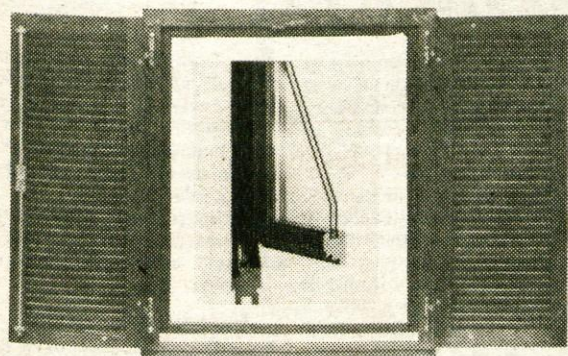
VIKTORIJA JAUH

Iskreno se zahvaljujem vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani. Posebej se zahvaljujem DO IBI Kranj, OO ZS IBI Kranj. Zahvaljujem se tudi zdravniškemu osebu bolnice Golnik, Onkološkemu inštitutu v Ljubljani in dr. Štularju za lajšanje bolečin na domu. Zahvaljujem se kolektivom Sava — TOZD TAP, Planika Kranj in Astra Kranj. Zahvalo izrekamo tudi g. župniku, vsem pevcem za zapete žalostinke, godbi, govorniku za poslovilne besede, sosedom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje, izrečena sožalja ter spremstvo na njeni zadnji poti.

VSI NJENI

Kokrica, 1. julija 1989

OKNO TERMOTON Z GIBLJIVIM POLKNOM

- s termoizolacijskim steklom
- zvočno in toplotno izolativno
- s funkcionalnim sodobnim okovjem
- s kvalitetnimi estetskimi vogalnimi spoji
- fiksiranje lamel polken v zelenem položaju
- zaščiteno z 2—kratnim pigmentnim lazurnim premazom
- preklopna polkna pri sestavih oken

JELOVICA

Lesna industrija 64220 ŠKOFJA LOKA, Kidričeva 58,
tel.: 064/631—241, telex: 34579 yu lijel, telefax:
064/632—261

PRODAJNA MESTA:
ŠKOFJA LOKA
MURSKA SOBOTA
CELJE
NOVA GORICA
IZOLA

tel. (064) 632—270
tel. (069) 22—921
tel. (063) 25—881
tel. (065) 23—660
tel. (066) 62—332

»Šolska« tribuna na Koprivniku

Šola ni samo matematika

Koprivnik, 10. julija - Razpleta in odgovora na vprašanje: ali bodo šolske oblasti ukinile drugi oddelek na Koprivniku, sobotna javna tribuna v osnovni šoli na Koprivniku sicer ni dala, razgrnila pa je vendarle še enkrat vsa že bolj ali manj znana stališča in poglede. Čustveno, strokovno, politično ali še kako drugače neprizadetemu udeležencu poltretjo uro trajajočega zbora krajanov, predstavnikov izobraževalne skupnosti in šolske stroke ter občinske skupnosti pa je potrdila trditev, da šola ni samo matematika, (kolikor pa je) je še vedno in predvsem logika.

To so z razlagami in ugotavljanjem potrjevali in dokazovali predstavniki krajevne skupnosti, ko so spomnili, da je po vojni zgrešena politika do visokogorskih kmetij in naselij marsikje število prebivalcev in domačij, in tudi na Koprivniku in Gorjušah, najmanj prepolovila. Šele zadnjih nekaj let se življenje ponovno vrača, ko so tudi tukaj, dolga leta za marsikaj prikrajšani, zaradi drugačnega odnosa in predvsem včasih tudi značilne trme, začeli živeti v bistveno drugačnih in predvsem boljših pogojih. Zdaj imajo ceste, vodovod, volje in... na srečo niso pred leti izgubili celotne šole. Prvi premiki in izgledi za vendarle drugačne življenje so na Koprivniku in Gorjušah že obdržali mlade in že jutri bi se na ta način najbrž tisti, ki so po vojni odhajali ali potomci, začeli vračati. Obstoje šole za to seveda ni edini pogoj, je pa vsekakor ključni sestavni del širšega gledanja za ohranitev in hkrati vsestranski razvoj hribovitih predelov, kakršna Koprivnik in Gorjuše nedvomno sta.

Ugotovitvi, da je šola še kako pomembna za obstoj in razvoj, za življenje in ohranitev in za napredek kraja, kot sta Koprivnik in Gorjuše, z razlagami in utemeljevanji ter primeri, da

je v izobraževalni skupnosti prišlo do še vedno sporne odločitve, niso nasprotovali tudi predstavniki izobraževalne

skupnosti in radovljiške šolske stroke (ki so se očitno, da bi podprli vodilne v skupnosti zbrali na tribuni). Pa vendar njihov nastop po strokovni plati in s finančnimi utemeljitvami ni prepričal. Takšni ali drugačni veljavni normativi, cenzusi ali kakorkoli že poimenujemo številčnost oddelkov in sredstva zanje, niso bili narejeni in sprejeti za visokogorske kraje (šole oziroma okoliše). Če bi bili, potem šola na Koprivniku ne bi že od 1984. leta imela statusa posebnega pomena v teh razmerjih, ocenah in kriterijih. Zato je pravo izhodišče tudi za

stroko najbrž še vedno lahko dovolj prepričljivo. Zgolj in izključno denar ne more (in tudi ne sme) biti izključni razlog za kakršnokoli spremembo statusa šole na Koprivniku.

Seveda pa bi bilo najbrž nematematično (nelogično), če bi takšno stališče (ki je za nekatere iz stroke čudno in žal bilo označeno kot politično) skušali terjati zgolj od stroke. Nena zadnje naj bi se stroka, pa naj

bo šolska, zdravstvena ali še kakšna v skupnostih končno že vendarle ukvarjala še s čim drugim kot predvsem z debelimi gradivi, polnimi denarnih števil. Saj je že naravnost smešno (da ne rečem zelo škodljivo), da so delegati v skupnostih namesto strokovnjakov na svojih področjih postali zgolj finančniki.

In čeprav ostali predstavniki radovljiške skupnosti tokrat tudi niso prinesli na koprivniško tribuno »čudežne« vrece z denarjem (ker je pač ni), pa se vseeno niso odrekli pogledu in oceni, da šola na Koprivniku ne more biti obravnavana enako kot večina ostalih in da kraj upravičeno vztraja in dokazuje, da bi bili razvojno in drugače kakršnikoli poskusi na tej šoli nevarni. Matematika je namreč predvsem in najprej (v tem primeru tudi široka) logika...!

A. Žalar

Glas iz delegatskih klopi

Do kdaj še za zaklonišča?

Škofja Loka, 10. julija - Na sejah občinske skupščine se včasih pojavijo tudi nekoliko »občutljiva« vprašanja, kot denimo tole iz vrst delegatov občinskega odbora zveze združenj borcev NOV: kdaj bodo v občini nehali pobirati prispevek za zaklonišča oziroma kdaj bo predvidoma uresničen program gradnje zaklonišč?

Odgovor na delegatsko vprašanje so pripravili v oddelku za ljudsko obrambo in je, bolj kot ne, zavit v »vojaško skrivnost«. Gradnjo zaklonišč urejajo zvezni in republiški predpisi, konkretno za občino pa še občinski odlok, ki opredeljuje področja, kjer je potrebno graditi zaklonišča. Ljudje torej morajo graditi zaklonišča le v določenih predelih občine. Drugi plačujejo prispevek za gradnjo javnih zaklonišč, ki pa je v primerjavi s cenami v gradbeništvu tako majhen, da vsako leto v okviru družbene gradnje lahko zgradijo le nekaj zakloniščnih mest.

Kako dolgo bodo v škofjeloški občini še plačevali prispevek za zaklonišča, je torej odvisno predvsem od višine (nižine) prispevka. Vsekakor pa še vrsto let (?), če se le zakonodaja na tem področju ne bo kaj bistveno spremenila.

H. Jelovčan

Šobec, 9. julija - Turistično društvo Lesce je v nedeljo pripravilo v kampu Šobec »dan veselja in zabave«. Na prireditvenem prostoru se je zvrstilo kar precej znanih skupin in posameznikov - leška godba na pihala, humoristična skupina Modra kronika iz Novega mesta, belokranjski ansambel Tonija Verderberja, citrar Karli Gradišnik, ansambla Lipa in Rž, Romana in njena skupina... Zanimiv je bil tudi otroški igral, ki ga je vodila Romana Kranjčan, za ples je igral ansambel Rž, zvečer pa so zagoreli še kresovi. C. Z., foto: G. Šinik

»Srečanje treh jezer« v Bohinju

Kraji se predstavljajo

Ribčev laz, 9. julija - Sobotno in nedeljsko srečanje »ambasadorjev« turizma z Bleda, Bohinja in Mosta na Soči v Bohinju je pokazalo, da v bohinjski dolini nima mladih le dež, ampak tudi veselje. Prireditve z naslovom »srečanje treh jezer«, ki je vsako leto v drugem izmed treh krajev, je uspela kot male televizijske igre brez meja, v katerih pa tudi ni manjkalo resnih vprašanj o medsebojnem poznavanju. C. Z., slike: G. Šinik

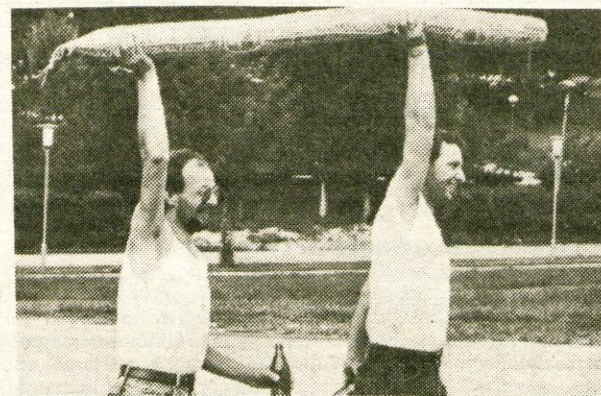
Blejski so presenetili z dvajset metrov dolgim sendvičem. Vsak ga je dobil, kolikor je hotel. Nekateri so se zadovoljili s centimetriskimi, bolj lačni so zahtevali decimetrske.

Ekipe so se pomerile tudi v sestavljanju voza lojtnika. No, mladi tega ne bi znali, možem pa je šlo to kar dobro od rok.

Mladec na preskušnji - ne pod dekletovim oknom, ampak s koso na bohinjskem travniku.

Ekipe z Mosta na Soči za 16 kilogramov težko salamo.

O parceli, ki je primerna in ni primerna

Volk dlako menja

Radovljica, 7. julija - Je prostorsko načrtovanje strokovno delo ali le navadno mešetarjenje, v katerem je strokovnost podrejena posamičnim interesom (vplivnežev) - je vprašanje, ki se nam zastavlja ob bohinjskem primeru in ob katerem se je zapletalo tudi na zadnji seji radovljiške občinske skupščine.

Za kaj pravzaprav gre? Ko so v radovljiški občini lani začeli postopek za spremembo in dopolnitev srednjeročnega družbenega plana, je posebna komisija, ki jo je imenoval komite za družbeni in prostorski razvoj, zavrnila pobudo, da bi kmetijsko zemljišče druge kategorije v Stari Fužini (k.o. Studor) namenili za gradnjo stanovanjske hiše. Negativno mnenje je pojasnila s tem, da je zemljišče v naravi sicer manj kakovostno, vendar bi »urbanizacija z roba Stare Fužine

predstavljala neustrezno spremembo vedute vaškega naselja v smeri proti Bohinjskemu jezeru».

Od tedaj do danes ni minilo niti leto dni, vendar je volk že menjal dlako. Negativno mnenje je naenkrat postalo pozitivno; parcela, ki je bila zavrnjena v osnutku sprememb družbenega plana, se je čez nekaj mesecev pojavila v predlogu. Je komisija, ki je oblikovala skupno stališče, prišla od novih spoznanj in spremenila svoje mnenje? Ne! Ko je delegat Tri-

glavskega narodnega parka na zadnji seji občinske skupščine spraševal, zakaj naenkrat drugačno mnenje, ni dobil strokovnega odgovora, ampak je zvedel le to, da gre za Bohinjsko, ki dela v zvezni upravi v Beogradu, in da se za načrtovano gradnjo stanovanjske hiše ne »skriva« počitniška, kot sumijo v parku.

Naj bo tako ali drugače: postopek - če že nič drugega - vzbuja resen dvom v stroko in zastavlja vprašanje, koliko časa bomo še imeli dvojno politiko in dvojne postopke - ene za »malega« in druge za »velikega« človeka.

C. Zaplotnik

V Žireh nadaljujejo z gradnjo pločnikov

Letos do Mrovca

Žiri, 10. julija - Lani so Žirovci spravili »pod kapo« prvi del ceste z obojestranskima pločnikoma skozi središče naselja, in sicer na odseku od farne cerkve do zadružnega doma, kjer so prek rečice Račeve potegnili tudi širši most. Letos delo nadaljujejo.

Sodobnejša in predvsem za pešce ter kolesarje varnejša cesta skozi Žiri se bo predvidoma do jeseni oziroma do začetka novega šolskega leta vila še na 450 metrov dolgem odseku od zadružnega doma, mimo nove blagovnice do Mrovca. Tudi tod ne gre zgolj za širitev cestišča in pločnika po obeh straneh, ampak za vzporedno gradnjo celotne cestne infrastrukture, začenši s podtalno kanalizacijo. V tem sklopu bo zgrajen tudi nov mostiček čez Jezernico, ki sprva ni bil načrtovan.

Gradnjo drugega dela ceste skozi Žiri opravlja škofjeloški Tehnik kot najugodnejši izvajalec, financira pa jo približno v eni tretjini občinska cestna komunalna skupnost, v dveh tretjinah pa žirovska krajevna skupnost s pomočjo samopriprave krajanov in domačih podjetij.

Ob tej naložbi se mi v primerjavo večkrat vsiljuje cesta od Trate proti Žabnici, ki je najbolj krvava cestna črna točka v škofjeloški občini. Če bi bili ljudje vzdolž tega odseka

vsaj pol tako složni in zagnani, kot so Žirovci (da ne rečem, če bi bolj spoštovali svoja življenja), potem bi tudi na tem delu že zdavnaj imeli prepotrebni pločnik in kolesarsko stezo vsaj po eni strani ceste. Res je udobneje čakati, kdaj bo končno kaj kanilo zanj iz občinske ali republiške blagajne; a če bi tudi v manjših, odročnejših krajih le čakali, potem bi bili še vedno odrezani od »sveta«. Tako pa v škofjeloški občini postaja vedno bolj očitna razlika med velikim napredkom in urejenostjo krajev v obeh dolinah ter nazadovanjem v občinskem središču oziroma okolici, kjer se komaj kaj premakne.

H. Jelovčan
Foto: G. Šinik